

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev. Regele Ferdinánd (József főherceg-ut.) 2. Telefon: 151. — Szerkesztő: Közlöny. Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évenként 340, félévre 210, negyedévre 105, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Kétszeres árt. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 128. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szombat, 1933. június 10

Amerika csatlakozik a négyhatalmi paktumhoz

Az egyezmény hat pontja — Írásban ismertette a francia külügyminiszter a kisantanttal a garanciákat — Franciaország nem csökkenti hadseregét

Párisból jelentik: A négyhatalmi paktum aláírása után lefolytatott párisi tárgyalások során Norman Dawes amerikai delegátus szenzációs bejelentést tett. Paul Boncour, Daladier, Eden angol államtitkár és Norman Dawes ugyanis tanácskozássra ültek össze, amelyen

Norman Dawes bejelentette, hogy az Egyesült Államok hajlandó ötödikként résztvenni a négyhatalmi egyezményben.

Az amerikai delegátus annak a reményének adott kifejezést, hogy az USA ezzel a lépéssel a világbéke és a gazdasági újjáéledés ügyét szolgálja.

Véget ér a bizalmi válság

A francia lapok élénken foglalkoznak az újonnan előállott helyzettel és a paktum aláírását általában megnyugvással veszik tudomásul. A *Matin* szerint remélhető, hogy Európában új légkör alakul ki, amelyben az összes függő nemzetközi kérdések gyorsabb megoldást nyernek. A lap egyébként reméli, hogy a négyhatalmi paktum véget vet — ha nem is márholnapra — a bizalmi válságnak. Az olasz sajtó lelkesedéssel ír a paktum parafálásáról, amelyet *Mussolini* és a fascizmus óriási sikerének könyvelnek el és megállapítják, hogy a *fascizmusnak sikerült békét adni a világnak*. A lapok részletesen kommentálják a paktum szövegét, amely hat cikkelyből áll. A szerződés pontjai értelmében a szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyek őket érintik, megegyezzenek egymással és hogy a Népszövetség keretén belül minden lehetőt megtesznek arra nézve, hogy olyan politikát teremtsenek, amely a szerződő felek határos együttműködése következtében biztosítja a békét. A paktum intézkedik a gazdasági együttműködésről is, amennyiben megállapítja, hogy a szerződő felek munkásságát fejtsenek ki az irányban, hogy a Népszövetség keretein maradván, valamennyi gazdasági kérdésben egyetértésre jussanak. A szerződő felek kötelezik magukat arra is, hogy minden lehető elkövetnek a leszerelési konferencia sikerének biztosítása érdekében, de fenntartják maguknak a jogot, hogyha a konferencia egyes olyan kérdéseket, amelyek őket különösen érintik, nyitva hagyja, a jelen szerződés felhasználásával újból vizsgálat tárgyává teszik, hogy ezáltal biztosítsák azok megfelelő uton való megoldását. Elhatározták a szerződő felek azt is, hogy a népszövetségi alapokmány intézkedéseinek megfelelően, különös tekintettel a 10., 16. és 19. szakaszokra, mindama javaslatokat, amelyek különböző metódusokra és végrehajtási módszerekre vonatkoznak — kivéve a Népszövetség állandó szervei által hozott határozatokat — megvizsgálják abból a szempontból, hogy azok mennyiben alkalmasak arra, hogy a nevezett szakaszoknak megfelelő hatályt biztosítsanak. A szerződést tíz évi

időtartamra kötötték, így tehát az egyelőre tíz évre kívánja Európa békéjét biztosítani. A paktum a ratifikálási okmányok aláírásakor lép életbe.

A francia sajtó egyrésze rendkívüli örömmel hangsúlyozza, hogy a világháború óta első ízben történt meg, hogy az olasz szenátusban elfették Franciaországot. Németország iránt is elismerését nyilvánítja a francia sajtó. Az *Excelsior* széles látókörűnek mondja Hitlert, aki nagy politikai finomságot tanusított, amikor aláírta a szerződést, amelyet Anglia, Olaszország és Franciaország kezdeményezett.

Paul Boncour, francia külügyminiszter levelet intézett a kisantantához, amelyben újból leszögezi azokat a biztosítékokat, amelyeket Franciaország a négyes paktum aláírása esetére Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia számára kilátásba helyezett. Az Avala-ügynökség jelentése szerint *Jeffics* jugoszláv külügyminiszter a négyhatalmi szerződéssel kapcsolatos nyilatkozatában kijelentette, hogy az egyezmény jelenlegi fogalmazásában már nem tartalmaz semmi veszélyt a kisantant-államok számára.

A leszereléssel kapcsolatos megbeszélések, amelyek Franciaország, Anglia és Amerika között folytak, egy lépéssel sem vitte elő-

re a leszerelés kérdését. Franciaország nem engedett merev magatartásából és

kitart ama álláspontja mellett, hogy mindaddig, amíg biztonsági garanciákat nem kap, hadseregének számát nem csökkenti.

Daladier felvetette a kérdést az amerikai és az angol delegátusok előtt, hogy mit tennének kormányaik, ha a genfi leszerelési tárgyalások Németország katonai fellegyverkezéséhez vezetnének. Sem az angol, sem az amerikai delegátus nem felelt erre a kérdésre. Leygues francia tengerészeti miniszter a tárgyalások során kijelentette, hogy Franciaország sohasem egyezhetik bele abba, hogy Olaszországgal egyforma flottaerősséggel rendelkezzen. A francia flottának mindig erősebbnek kell lennie, hogy Franciaország Földközi hegemoniáját biztosítsa és a gyarmatoknak megfelelő védelmet nyújtson.

Párisból jelentik: A francia Kamarában Daladier miniszterelnök hosszabb külpolitikai expozéban foglalkozott a legutóbbi napok aktuális külpolitikai kérdéseivel. Beszült a jövő héten megkezdődő világgazdasági konferenciáról s ezzel kapcsolatban azt az érdekes kijelentést tette, hogy

Franciaország nem zárkózik el az aranykészletek újrafelosztása elől, de ez mesterséges alapon nem történhetik.

Jugoszlávia ideges . . .

Belgrádból jelentik: Szerb politikai körökben Paul Boncour francia külügyminiszter olaszbarát nyilatkozata nagy lehangoltságot keltett. Az olasz-francia közeledés ténye ideges légkört teremtett. Attól tartanak, hogy a meginduló francia-olasz barátság hátrányos lesz Jugoszlávia számára. A lapok arra figyelmeztetik a francia kormányt, hogy Jugoszlávia, mint hű szövetséges, mindig Franciaország oldala mellett állt.

Haladékot kért Románia Angliától a háborus adósság részletének fizetésére

Londonba utazik a román delegáció. — Vaida miniszterelnök átveszi a kereskedelemügyi tárcát

Bucurestiből jelentik: Ma délben a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, a melyen Vaida miniszterelnök nagyobb beszédet tartott abból az alkalomból, hogy egy évvel ezelőtt történt meg kormányának kinevezése. A miniszterelnök beszéde után Titulescu külügyminiszter tartott expozét az ország külpolitikai helyzetéről. Ismertette a négyhatalmi egyezményt, valamint a Franciaország által nyújtott garanciákat és a prágai konferencia határozatait. A minisztertanács a külügyminiszter előterjesztéseit mindenben magáévá tette, majd pedig megadta az általános utasításokat a Londonba utazó delegációnak. A kormány határozata szerint *Madgearu*, Ernest *Ene*, *Radulescu* és *Marian* még ma este elindulnak London felé, míg *Titulescu*, *Mihalache*, *Savel Radulescu*, *Tilea*, *Ghelnegheanu* és *Crisan* György csak vasárnap hagyják el a fővárost. Az utóbbi négyen mint a delegáció póttagjai utaznak a világgazdasági konferenciára. Titulescu külügyminisztert az utóbbi napokban újból fülbántalmak gyötrik, 38 fokos

lára van és orvosai ezért nem engedték meg, hogy vasárnap előtt Londonba utazzon.

Az Adeverul értesülése szerint, Vaida miniszterelnök végleg átveszi a kereskedelemügyi tárcát vezetését. A kereskedelemügyi minisztérium államtitkári székébe Grigori Gefencu volt külügyi államtitkár, az Argus főszerkesztője kerül.

Ít írjuk meg, hogy június 15-ikén esedékesé válik Románia Angliával szembeni háborus adósságának egy részlete. A kormány ezzel kapcsolatban utasította Zaucanu meghatalmazott minisztert, hogy az esedékes részlet kifizetésére kérjen az angol kormánytól haladékot. Erre a kérésre az indította a román kormányt, hogy a londoni világgazdasági konferencián szóba kerül a háborus adósságok kérdése is és nem lehetetlen, hogy az értekezlet a háborus adósságok törlése mellett foglal állást. A kormány tehát meg akarja várni a londoni konferencia döntését ebben az ügyben, amely fizetési kötelezettségeinek szempontjából esetleg kedvező is lehet.

A király trónralépésének évfordulója Aradon és Bucarestiben

**Ünnepségek Aradon -- Ünnepi mise és sportünnepélyek
Bucarestiben a király és Mihály nagyvajda jelenlétében**

II. Károly király trónfoglalásának harmadik ünnepi évfordulóját nagy ünnepségekkel ülték meg az egész országban. Aradon az összes iskolákban reggel egy-egy tanár és tanárnő méltatta a nap történelmi jelentőségét az ifjuság előtt, a délelőtti órákban hálaadó istentiszteleteket tartottak a város valamennyi felekezetének templomában, míg a görögkeleti katedrálisban **Comsa Gergely** dr. megyéspüspök celebrálta a Tedeumot, amelyen az összes katonai és polgári hatóságok vezetői résztvettek. Délelőtt a Gloria-sportpályán sikerült sportünnepély fejezte be az ünnepségeket.

Bucarestiben a metropolian a patriárka mondott ünnepi misét, amelyen maga az uralkodó is megjelent, **Mihály nagyvajda**, a kormány valamennyi tagja, a diplomáciai testület, a törvényhozás mindkét házának elnöksége és a tábornoki kar kíséretében. Tedeum után nagyszabású repülő-meeting zajlott le a baneasa-i repülőtéren, amelyre úgy a király, mint Mihály nagyvajda ugyancsak elment.

Az uralkodó ezután kíséretével együtt a királyi palotába vonult, ahol fogadta a tisztelgéseket. **Vaida-Voevod** miniszterelnök mondotta az első üdvözlő beszédet, lelkesen éltette a királyt, aki válaszában hangsúlyozta, hogy az elmúlt három esztendő eseményei igazolták azt, hogy nem tévedett akkor, amikor a szívére hallgatva visszatért országába. Idehaza a nép szeretete fogadta és a nép megértése tette számára lehetővé azt, hogy eddigi uralkodása alatt eredményeket érhesse el. Szívének sugallatára hallgatott akkor, — mondotta a király — amikor hazajött, hogy az ország szolgálatába álljon. Ezentul is szívet-lélekkel akar az ország érdekében dolgozni és megtartja utolsó lehetségig azt az esküt, amelyet három esztendővel ezelőtt népének tett.

A tegnapi ünnep alkalmából a királyi palotában udvari ebéd volt, amelyen az uralkodóra **Vaida** miniszterelnök mondott köszöntőt. A beszédre a király többek között a következő szavakban válaszolt:

— *Emelem poharamat azok egészségére, akik erről az ünnepi ebédről hiányoznak és így elsősorban Miklós öcsémre.*

Itt írjuk meg, hogy június 8-ika alkalmából Ófelsége ezidén ismét gyakorolta az alkotmányban biztosított megkegyelmezési felségjogát és a büntetések egész sorát engedte el, valamint ugyancsak számos büntetésre vonatkozólag azok részbeni elengedését rendelte el.

A királyi kegyelem elengedi elsősorban az ezer lejig terjedő pénzbüntetéseket, továbbá a tizenöt napig terjedő szabadságbüntetéseket, ha az ítélet már jogerőre emelkedett a királyi

kegyelem időpontjában, akár büntető, akár polgári, akár pedig katonai törvényszékek rótták ki a büntetést.

Elengedi továbbá a jogerőre emelkedett büntető, polgári, vagy katonai törvényszékek által kirótt büntetéseknek felét, amennyiben a büntetés 15 napi büntetéstől három hónapig terjed. A három hónaptól három évig terjedő szabadságvesztés-büntetések negyedét, valamint az ezer lejtől ötvenezer lejig terjedő pénzbüntetéseknek egyharmadát engedi el a királyi dekrétum.

Amennyiben hadirokkantokról van szó, vagy olyanokról, akik a bűncselekmény elkövetésekor nem voltak 18 évnél idősebbek, egy hónapi büntetésük és 10.000 lejig terjedő pénzbüntetésük tekintetében részesülnek teljes kegyelmezésben. Ugyanezeknek magasabb szabadságvesztés-büntetését felére, pénzbüntetését pedig 20.000 lejig bezárólag felére szállítja le a királyi kegyelem.

Nem részesülnek megkegyelmezésben, a kik előzőleg hasonló megkegyelmezést már élveztek, továbbá akik hazaárulás, kémkedés, lázítás, rablás, okirathamítás, vesztegetés, hamis bukás, szesz törvény elleni vétség, spekulatív törvény, választási törvény, monopoltörvény megsértése miatt voltak elítelvek.

Magyar legitimisták koncentrikus támadása a Gömbös-kormány ellen

„Az ország népe törvényes királyát várja.” — Sürgős restaurációt követeltek a legitimisták a parlamentben —

Budapestről jelentik: Az appropriációs vita során **Griger Miklós** elmondotta a legitimisták beharangozott választát **Gömbös** miniszterelnök és az egységes párt részéről a királykérdésben legutóbb lefektetett álláspontra vonatkozólag. **Griger** a beszédét ezzel kezdte:

— Az ország népe törvényes királyát várja...
Esztergyáros: Nem igaz! Az ország népe köztársaságot vár...

Griger felállítja a legitimizmus mérlegét és megállapítja, hogy ha a Habsburgok uralma ártott is, hasznára is volt az országnak. A Habsburgoknak kétségtelenül nagy előnyük volt a magyar nemzetből. A magyar szabadságharc nem a Habsburgok ellen folyt és **Kossuth** nem gyűlölte úgy a Habsburgokat, mint ahogyan azt feltételezték. Hangsúlyozza, hogy nem szabad a királykérdést kikapcsolni a magyar belpolitikából, nehogy körülkerítsék Ma-

„Fedezet hiányában” Aradváros nem akarja felállítani a fogadalmi sátrai

Heves vita a városvezetőség ülésén

Urnapja alkalmával az aradi katolikus hitközség a Szentháromság-szobor előtt oltárt emel, ahol az ünnepi körmenet befejezése után misét celebrál a körmenetben résztvevő papok. Minden évben a város készíttette el a Szentháromság-szobor előtt azt a sátrat, amely alatt Istentiszteletet tartanak. Az aradi katolikus hitközség az idén is arra kérte a várost, hogy a sátrat építtesse fel.

A város permanens bizottsága pénteki ülésén terjesztette elő az aradi katolikus hitközség kérelmét **Muresan János** városi főmérnök, aki azt a javaslatot tette, hogy a város utasítsa el a katolikus hitközség kérelmét, mert a sátor felépítéséhez 900 lej költség szükséges, a város azonban erre a célra nem rendelkezik fedezettel.

A bejelentés nem talált helyeslésre és hosszabb vita indult meg, amely oda konkludált, hogy a városnak bárhonnán alapot kell keríteni a szükséges költségek előteremtésére. **Botioc Elek** dr. polgármester leszögezte, hogy a sátor felállítására nem áll rendelkezésre költségvetési fedezet. Aradváros katolikus társadalmi elvárja, hogy a város vezetősége — mint minden évben — az idén is módot talál a fogadalmi sátor felállítására. Még akkor is, ha bürokratikus szempontból akadályok merülnének fel. A hosszabb vita azzal fejeződött be, hogy a polgármester saját hatáskörében elintézi az ügyet.

gyarországot. Neki lelkiismerete a Kérdés „feszetegetése”. Az ország problémája a legitimizmus, miért utasítja vissza a miniszterelnök?

Gömbös: Az ország érdekében. (Taps a jobboldalon.) Én viselem a felelősséget, nem az urak.

A magyar képviselőház ülésének további folyamán a legitimisták folytatták koncentrikus támadásukat a kormány és pártjának a királykérdésben hozott legutóbbi határozata ellen. **Zichy János** gróf, a keresztény párt elnöke, helyesli Gömbös miniszterelnöknek azt az elhatározását, hogy megteremtési kívánja a nemzet egységét, de fél, hogy ez a vállalkozása nem fog sikerülni. Aktivebb külpolitikát sürget, a kormánynak arra kellene törekednie, hogy a kelet európai államokat szerezzék meg szövetségesül. Végül a restauráció sürgősségét fejtegeti.

Letartóztatták Athén rendőrfőnökét, akit a Venizelos elleni merénylet tervezésével vádolnak

Monarchista puccstól tartanak Görögországban. — Szigorú vizsgálatot rendelt el a kormány

Athénből jelentik: A Venizelos volt miniszterelnök ellen elkövetett merénylet óta több rendőrcsoport járta be azt a területet, amelyen a revolveres merénylet lezajlott. Tizenhét kilométernyire a fővárostól, egy cserjés fái között megtalálták azt az autót, amellyel üldözőbe vették Venizelos gépkocsiját, és amelyről negyven revolverlővést intéztek a menekülő Venizelos és kísérői felé. A merénylők nagy köteg rőzsét halmoztak össze egyik tisztáson, az autót arra rávezették és a rőzsét meggyújtották. Az autó felig elégett és felismerhetetlenné vált. A rendőrség nem tudta megállapítani a gépkocsi tulajdonosának nevét.

A merénylet ügyének péntekre különben szenzációs újabb fejleménye akadt. Venizelos egyik bizalmasát, **Polikronopoulos** rendőrkapitányt és két munkatársát letartóztatták, akik azt hangoztatták, hogy **Miklós görög herceg** rendezte a merényletet, azért, hogy a monarchista párt legnagyobb ellensé-

gét eltegye láb alól. Napok óta különben rendkívül izgatott a hangulat Athénben. A rendőrszemeket megkettőztették, a járőröket megerősítették. A katonaságot is riadó-készültségbe helyezték. Attól tartanak, hogy monarchista puccsot akarnak megkísérelni.

Újabb jelentések szerint **Polikronopoulos** rendőrtanácsost, Athén rendőrfőnökét azért tartóztatták le, mert minden valószínűség amellel szól, hogy ő tervezte az egész merényletet és hogy végrehajtó eszköze azoknak az egyéneknek, akik monarchista puccsot akarnak elkövetni. A rendőrfőnökkel együtt **Lavalukas** és **Markukosz** rendőrtanácsosokat is őrizetbe vették.

A főállamügyész a rendőrfőnök letartóztatása után azonnal jelentést tett **Caldaris** miniszterelnöknek, aki rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, amely kimondotta, hogy a kormány a legszigorúbb vizsgálatot rendeli el, tekintet nélkül a szereplő személyek magas állására.

Ujságíró akar lenni

a magyarországi középiskolák tanulmányi versenye irodalmi díjának nyertese

Budapestről jelentik: Az országos középiskolai tanulmányi verseny irodalmi első díját egy érettségiző fiatal leány, névszerint **Kutassy Stefánia** nyerte meg. Magyarországi legfiatalabb, matrózbluzos írónője, aki a jelen pillanatban tényleges országos sikerrel dicsekedhetik **Arany János** „Szondi két apródja” című elbeszélő-költeményének folytatását írta meg sikerült novella formájában, kidömböritve benne a török táborba jutott magyar fiúk honvágyának tragikumát.

Kutassy Stefánia élete legelső interjúban kijelentette, hogy eddig is nagy érzéke volt a tragikum iránt. Talán ezzel magyarázható az az elhatározása is, hogy ujságíró szeretne lenni. Egyelőre ötven novellája van az asztalírókban, ezeket persze ki szeretné adni: legfőbb vágya azonban, hogy érettségi után mielőbb levethesse az iskolásleányok obligát — matrózbluzát és a gyűlölt egyenruhát mielőbb hosszúuszályu estélyi ruhával cserélhesse fel.

Vizsgasztrájkot proklamálnak a csernovici egyetemi hallgatók

Csernovitzból jelentik: A csernovitzi egyetem rektorátusa legutóbb intézkedéseket léptetett életbe annak érdekében, hogy a zsidó diákok vizsgái lehetővé tegye. A csernovitzi diákszövetség tagjai ma memorandumot intéztek a rektorátushoz, amellyel tudatta, hogy az említett intézkedések miatt a diákok egyhangúlag vizsgasztrájkot proklamálnak. A rektorátus intézkedéseit a 800 diák által aláírt memorandum antinacionalistának minősíti. A rektori hatóságok megtették a kellő intézkedéseket, hogy a tanítást, valamint azon diákok vizsgáit biztosítsák, akik ebből a célból az egyetemen jelentkeznek.

A Vasgárda „halálosztag” tagjait véresreverték az arad-megyei Kurtakér községben

Dumitrescu lelkész, a borsai véres tüntetések vezetőjével érkeztek a vasgárdista diákok Aradmegyébe. — Agitációs kabaré Magyarádon. — A kurtakéri véres incidens. — A diákok fölött Aradon a Marzescu-féle törvény alapján ítélik.

Dr. Lázár Agoston: Aradmegye területén minden ilyen kísérletet a legszigorubb módon fojtunk csirájába

Izgalmas események játszódtak le néhány nappal ezelőtt Aradmegye egyik kis községében, ahol a Vasgárda egyik Bucurestiből érkezett csoportja és a csendőrök, illetve a lakosság között történtek véres incidensek. A hatóságok erélyes állásfoglalása megnyugtatólag hatott, a lakosság magatartása pedig azt igazolta be, hogy a szélsőséges propagandának Aradmegyében nincs talaja, itt gyűlölködő eszmékkel megmérgezni a lelkeket nem lehet. Az izgalmas incidensről a következő részleteket jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Néhány nappal ezelőtt egy iasi-i jelzésű, kopott autóbusz érkezett Aradmegyébe. Az autóbuszon tizennégy bucuresti-i egyetemi hallgató, a Vasgárda tagjai érkeztek, hogy a megyében antiszemita agitációt fejtsenek ki. Vezetőjük Dumitrescu lelkész volt, aki néhány évvel ezelőtt tette hírhedté nevét, amikor tértelen agitációjával Borsán robbantott ki izgalmas tüntetéseket és rombolásra biztatta a felizgatott tömegeket. A diákok, névszerint: Moluc Vladimir, Savin Constantin, Popescu Constantin, Constantinescu Miklós, Seratin György, Adochita Emil, Isac Mihály, Bulhac N., Burcea N., Tocu Péter, Păpuș István, Morfiuc Vladimir, Radoi Ionel, Ciurmete Isterie bucuresti-i, valamint Boscutan József nagyváradi egyetemi hallgatók — az utóbbi aradmegyei származású — először Maderat (Magyarád) községet keresték fel. Az autóbusz hatalmas feltűnést keltett a faluban, ami nem is csodálható. Kétoldalt hatalmas horogkereszt díszel a kocsin, lent egy rács, a Vasgárda választási jelvénye, krétával pedig nagy betűkkel ezt írták az autóbuszra:

Garda de fier — Echipa mortii. (Vasgárda — Halálosztag.)

A kocsin azonkívül, nagy horogkeresztrel ellátott, nemzetiszínű lobogó lengett.

Izgalmas közelharc

Vasárnap este érkeztek Magyarádra, ahol felkeresték ottani megbízottjukat, egy Fratila György nevű parasztgazdát, aki megvendégelte őket, majd együttesen a falu vendéglőjébe vonultak, ahol éppen műkedvelői előadást tartottak. A diákok nyomban bekapcsolódtak az előadásba és szóló, majd karénekszámokat adtak elő, többek között a vasgárdista indulót énekelték. Egy csendőralisztnek feltűntek a hangos idegenek, odalépett hozzájuk és igazolásra szólította fel őket. Először nem akar-

ták magukat igazolni, éles szóváltás keletkezett, azonban a vendéglőben levő falusiak a csendőrök mellé álltak és ilymódon sikerült rákényszeríteni őket arra, hogy igazolják magukat. A vasgárdisták az éjszakát Magyarádon töltötték, majd hétfőn reggel folytatták utjukat Fratila társaságában.

Junius hatodikán, kedden már sokkal súlyosabb következményű incidensük támadt. A déli órákban érkeztek be Chieri (Kurtakér) községbe, ahol — a hivatalos megállapítások szerint — antiszemita propagandát üztek, sőt meg akartak verni egy Grosz József nevű falubeli mézáróst is. Mielőtt azonban a verekedés kitörhetett volna, egy két csendőrből álló járőr érkezett a községbe. A csendőröknek feltűnt a nagy csoportosulás és amikor meglátták a vasgárdistákat, nyomban igazolásra szólították fel őket. A diákok megtagadták igazolványuk felmutatását, sőt nem voltak hajlandók arra nézve sem felvilágosítást adni, rendelkeznek-e megfelelő engedéllyel gyűlések rendezésére. Éles szóváltás keletkezett, melynek folyamán

a diákok megtámadták a csendőröket, akiket le akartak fegyverezni. A szorongá-

Ehségstrájkot proklamáltak a diákok

Ma reggel kerültek át az aradi ügyészségre a „halálosztag” tagjai, akiket az ügyészségi előszobában, az őrizetes foglyok részére fenntartott és elkerített részen helyezték el. A diákok leültek a szőnyegre és élénken vitatták az eseményeket, anélkül, hogy tartóztatásuk különösebb lelki emóciót okozott volna náluk. Egy-egy diák, aki pár pillanatra a folyosóra ment ki, — természetesen megfelelő csendőri őrizet mellett — kedélyesen dudolta, vagy tütyörészte halkán a Vasgárda indulóját. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt több diákkal beszélni. Természetesen egészen másképpen adják elő a dolgokat, mint a hivatalos megállapítás, szerintük teljesen törvényesen jártak el, amikor a zsidók ellen izgatottak és azt, ami velük történt, minősítik sérelmenek.

— Kérem, mi az elveinkért küzdünk — jelentették ki elbizakodott hangon — meg akarjuk menteni az országot (?) és célunk az, hogy az 1914. óta bejött zsidókat üzzék ki. A mi pártunk törvényesen elismert és működő alakulat, jogunkban áll tehát gyűléseket ren-

tott csendőrök először riasztó lövést adtak le a levegőbe, majd valóságos közelharc keletkezett, amelybe hamarosan a lakosság is beleavatkozott.

Még pedig a csendőrök javára. A parasztok rátámadtak a vasgárdistákra, akiket ütlegelni kezdtek. Percekig tartott a küzdelem, amelynek folyamán mindkét részről sebesülések történtek és a végén a jelenvolt hatósági közegeknek kellett megvédeni a vasgárdisták életét. A csendőrök segítségével a parasztság ártalmatlanná tette a diákokat és pap-vezérüket, addig, amíg Ternovárról erősítés nem érkezett, amely azután lehetővé tette, hogy a vasgárdistákat, saját autobuszukon, erős csendőri fedezet mellett a ternovai csendőrségre kísérhessék.

A diákok közül öten súlyosabb sérülést szenvedtek és érdekes, hogy éppen egy zsidó orvos nyújtotta számukra az első segélyt.

Aradra hozzák a letartóztatottakat

A csendőrségen nyomban megkezdtek a diákok kihallgatását, az esetről jegyzőkönyvet vettek fel, majd telefonon értesítették az aradi csendőrpáncsnokságot, amely viszont dr. Lázár Agoston megyei prefektusnak tett a véres incidensről jelentést. Csütörtökön délután a megyei prefektus, Cornea csendőrnagy, Moga Romulus dr. rendőrkezes és Iancu Traian rendőrigazgató kíséretében Ternovára utazott, hogy a helyszínen meggyőződést szerezzen a történetekről. Kiszállt a helyszínre az aradi ügyészség képviselőjében Mandru Miklós királyi ügyész is. A hatósági vezetők az este folyamán visszajöttek Aradra, Iancu Traian rendőrigazgató azonban Ternován maradt és tegnap éjszaka hat csendőrrel együtt behozta Aradra az őrizetbe vett vasgárdistákat. Fratila György magyarádi gazdát, aki nem vett részt a verekedésben, nem tartóztatták le, szabadon visszatérhetett falujába.

CORSO-mozgó mai műsora!

Falrengető nevetés 2 órán át!

Falusi ártatlanság!

Lucie Englisch, Ralph A. Roberts.

A 3 órai előadás 10, 15, 20 lejes helyárakkal!

csendőröket, hanem a lakosság *Burian* jegyző és egy *Grosz* nevű zsidó mérszáros izgatása folytán támadott meg bennünket. Azt híresztelték rólunk, hogy kommunisták vagyunk. Bántalmaztak bennünket.

Közlöm, hogy letartóztatásunk elleni tiltakozásképpen csütörtök déli óta éhségsztrájkot folytatunk, egy társunk kivételével, aki a fején sebesült meg súlyosabban és akinek — állapota miatt — nem engedjük meg, hogy az éhségsztrájkban részt vegyen.

— Ötünket súlyosan megsebesítettek. Pápuc a fején, Adochita jobbkarján és testének több részén, Ciumente fején, jobbkarján és testén, Isac jobbkarján és testének több részén sebesült meg.

A bekötött fejű és felkötött karú diákok oda is gyülekeznek állításuk igazolására. Előkerül egy másik diák: *Serafin György*. Mutatja felhasított kabátját:

— *Kérem, itt a szívemnél ment be a szurony és csak egy ércháru tükör, amelyet felső zsebemben hordok, akadályozta meg, hogy a szívembe ne hatoljon a szurony.*

Mutatja a tükört is. A kísérő csendőrök fejszójával hallgatják a vasgárdisták előadását.

— *Kérem, megtámadták a csendőröket, elakarták venni tőlük a fegyvert. Tizenhat ember ment rá ketőre. Természetes, hogy védekezniük kellett.*

Szombaton tárgyalják a vasgárdisták ügyét

A diákok kijelentéseinek, melyeket egyébként az ügyészségen történt kihallgatásuk alkalmával is megismételték, erősen ellentmond a hivatalos vizsgálat eredménye, valamint a kihallgatott szemtanúk vallomása. A vasgárdisták kihallgatása egész délelőttön át tartott. A kihallgatásokat Mandru Miklós ügyész vezette, aki az esetről részletesen tájékoztatta a távollevő *Vulpe* Constantin főügyész helyettesét, *Gitta* Ágoston főügyészt. Déli két óráig tartottak szakadatlanul a kihallgatások, amelyeknek során a vasgárdisták azt hangsúlyozták, hogy békés módon viselkedtek.

Déli két óra után az ügyészség letartóztatásba helyezte a vasgárdistákat és elhatározta, hogy a *Marzescu-Mironescu* törvény alapján vádat emel ellenük, még pedig izgatás, tiltott jelvények viselése és hatóság elleni erőszak címén.

Nyomban el is határozták az igazságügyi hatóságok, hogy a gyorsított eljárásról szóló törvény alapján már szombaton reggel kilenc órakor megkezdődik a letartóztatott vasgárdisták ügyének tárgyalása és ma déli fél három órára készen állott a vádirat. A „halálosztag” tagjai a mai délutánt és éjszakát már az aradi ügyészség fogházában töltötték és holnap kerülnek bírának elé. Több aradi ügyvédet kértek fel a védelem ellátására és a szombati főtárgyalás iránt széles körben nyilvánul meg érdeklődés.

Energikus prefektusi nyilatkozat

A horogkeresztes autóbusz pedig, amelyen a „halálosztag” fellengzős felírás virít, békésen áll az aradi törvényszék egyik zárt udvarán.

A chieri (kürtakéri) eseményekkel kapcsolatosan az *Aradi Közlöny* munkatársa felkereste dr. *Lázár* Ágoston megyei prefektust, aki olvasóink számára a történetekről az alábbi felvilágosításokat adta meg:

— A vasgárdisták autóbusza a községben defektet kapott. Míg a sofőr a hiba kijavításával foglalkozott, a diákok propaganda-utrá indultak a községben. A gyülekezésre és a szónoklatokra figyelmessé lett a terovai csendőrőrsparancsnokság is, amely egy járőrt küldött a helyszínre. A járőr igazolásra szólította fel a diákokat, akik *ellen szegültek a karhatalomnak, sőt inzultusokra is ragadtatták magukat*. Erre a csendőrijárőr riasztó-lövést adott a levegőbe, majd megtette a szokásos intézkedéseket, hogy az antiszemita horogkereszteseket a csendőrségre kísérje. Ezeknek során dulakodás támadt, mert a diákok ellen-

szegültek, mire a lárma összegegyült lakosság természetesen a csendőri karhatalom segítségére sietett és közreműködött az ellenszegülők megfékezésében.

— A történetek folyamán az ellenszegülő diákok sérüléseket szenvedtek, — mondotta a megyei prefektus — ezek azonban semmi esetre sem tekinthetők komoly sérüléseknek. A lakosság hangulata mindenestre annyira a vasgárdisták ellen nyilatkozott meg, hogy maguk a csendőrök vették védelmükbe az elcsöndesedett vasgárdistákat, nehogy komolyabb következménnyel járjon számukra az aradmegyei agitáció.

— Mindez komoly tanulsággal kell, hogy szolgáljon; — mondotta *Lázár* Ágoston

Ujabb magyarellenes kilengések

Marosgombáson rombolt ezuttal a felizgatott tömeg — Tovább működnek a lelkiismeretlen agitátorok

Nagyenyedről jelentik: Nagyenyed és környékén az izgatók által mesterségesen felszított hangulat újabb támadásban robbant ki.

Miriszló után ma éjszaka Marosgombáson volt hangos tüntetés és súlyos rombolás.

Marosgombás magyarjait már napok óta fenyegették a községben román lakosok. Napok óta rettegésben élnek a marosgombási magyarok. Félelmük nem volt alaptalan:

éjszaka 30—40 főnyi csoport nagy lármaival és lövöldözésekkel rátámadt a magyar gazdák portáira.

Megválasztották az aradi Kereskedelmi és Iparkamara új tanácsát

Teljesen kirekesztették a Kamarából a politikát

Nagyfontosságú társadalmi és közgazdasági esemény színhelye volt tegnap az aradi törvényszék elnöki osztálya. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége ugyanis tegnap helyezte el az új tanács hivatalos jelölőlistáját és mivel ezenkívül más jegyzéket nem nyújtottak be, a hivatalos jelölőlistán szereplő személyek megválasztottnak tekintendők. A kamara vezetősége *Hargot* György törvényszéki főelnök távollétében *Orezeanu* Romul főelnökhelyettesnek adta át a listát, amit ő rendben talált és a törvény értelmében azt elfogadta. Ez az eredmény a kereskedő- és iparostársadalomban általános megnyugvást kelt, mert a kamarát most is sikerült megóvni a politikai háttérü harcoztól és e hó 18-án egyöntetű elhatározással megválasztottnak fogják kimondani a hivatalos listán levőket. Hogy a politikát újból ki lehetett rekeszteni a kereskedelem és ipar aradi otthonából, azért legelső sorban *Lázár* Ágoston dr. prefektust illeti az elismerés szava, továbbá *Marcus* Mihály dr.-t, a liberális-párt exponensét, aki saját elhatározásából lemondott a jelöltetéséről, nehogy a kandidálásnak a legkisebb mértékben is politikai színezete legyen. Nem hallgatható el, hogy *Pacuraru* Brutus kamarai főtitkár heteken át éjt nappallá téve fáradozott a politikától mentes, egyhangú választás érdekében, amit teljes siker koronázott és *Pacuraru* ezzel is dokumentálta, hogy feladata magaslatán áll.

A megválasztott tanács tagok jegyzékét alább közöljük:

Nagykereskedők: *Mateescu* István, *Adler* Andor, báró *Andrényi* Lajos, *Domán* Sándor, *Tatu* János, dr. *Moldovan* Silvius, *Faragó* Rezső, *Kornis* Ödön, *Iesanu* István, *Stampf* János, *Kardos* Jenő, *Cirici* Aurél, *Szenes* Henrik, *Halász* Dezső, *Radovan* Milivoj.

Póttagok: *Hegyi* Albert, dr. *Beles* Jenő, *Schwartz* Adolf, *Albon* József, *Oprea* Titus, *Simay* Aladár, *Angele* Mátyás, *Popovici* Aurél, *Schreyer* Viktor, *Papp* Illés, *Szabó* Miklós, *Klein* József,

dr. megyei prefektus, — a jövőre nézve minden olyan agitációnak, amely zavart kíván előidézni a lakosság körében.

A magam részéről ezuttal is hangsúlyozni kívánom, hogy *Aradmegye területén minden ilyen kísérletet a legszigorubb módon fojtunk csírájába és minden rendelkezésünkre álló törvényes eszközt felhasználunk arra, hogy a rendet és a nyugalmat biztosítsuk. Ez az eset élenként dokumentálta, hogy Aradmegye lakosságának mentalitása mennyire távol áll attól, hogy azonosítsa magát a zavart keltő törekvésekkel és bizonyosra vehető, hogy ugyanúgy jár a jövőben is az, aki a fennálló rend és béke megbontására törekszik talvainkban.*

Elkezdődött a rombolás. „Le a magyarokkal” kiáltások között egymásután

döntötték ki a kerítéseket, zúzták be az ablakokat. Kibontották a kapukat. A református iskola ablakait betörték.

A kárt még meg sem tudták állapítani.

A marosgombási magyarok kétségbeesetten beszélik el a történeteket. Már harmadik éjszaka, hogy nem hunyták le a szemüket az állandó rettegés miatt. A lakosok szerint — bár a szomszéd községben csendőrs van — Marosgombás közel két hete nem látott csendőrt.

Bing János, *Schutz* Jakab, *Tauszk* Jenő.

Kiskereskedők: *Engel* Gyula, *Meer* Armin, *Burza* Kornél, *Halic* Péter, *Kerpel* Izidor, *Bálási* János, *Juhász* Gábor, *Pintea* János, *Sándor* Arthur, *Bene* Emil.

Póttagok: *Muntean* György, *Klein* Sándor, *Kneffel* Lajos, *Manea* Demeter, *Vértes* Gyula, *Laczy* István, *Aconie* Vasile, *Lapusca* Teodor, *Dumitrescu* Romul, *Waritz* Ferenc.

Nagyiparosok: báró *Neuman* Károly, *Vlad* Sándor, *Vigyázó* László, *Sapira* Emánuel, *Jellinek* József, *Fringhion* B. Hartin, *Szántay* Lajos, *Reinhart* Gyula, *Comsa* Emánuel, *Mairovitz* Márton, *Gheorghiu* C. János, dr. *Rácz* Sándor, *Marian* János, *Steiner* Jenő, *Serbánescu* Dimitrie.

Póttagok: *Braun* Gusztáv, *Kleinhandler* Ábrahám, *Lengyel* Emánuel, *György* Menyhért, *Sincai* György, *Dömötör* László, *Verbos* Ferdinánd, dr. *Czettel* Lajos, *Szerényi* Géza, *Lengyel* Béla, *Reismann* Jenő, *Faix* Jaques, *Kornis* Ernő, *Schillinger* Andor, *Stiaszny* József.

Kisiparosok: *Garoiu* Andor, *Mohor* Ilie, *Hendi* János, *Karátsonyi* Demeter, *Hoszpodár* Miklós.

Póttagok: *Pápay* Lajos, *Bora* Vasile, *Karátsonyi* Sándor, *Leipnicker* Andor, *Pintér* Viktor.

A revíziós bizottság helybenhagyta az aradi ipartestületi választásokat

Az aradi ipartestület újjáalakuló közgyűlésének határozatait — mint ismeretes — *Zabb* István és társai megfélebbezték. Különböző alaki és személyi természetű kifogásokat soroltak fel a temesvári revíziós-bizottsághoz intézett beadványukban. A felebbezéssel pénteken délelőtt foglalkozott a temesvári revíziós-bizottság és annak elutasításával a választást helybenhagyta. Ugyancsak ma tárgyalta a revíziós-bizottság azt a felebbezést is, amelyet *Illés* N. ipartestületi előjárósági tag megválasztása ellen adtak be és amelyet szintén elutasított, úgy, hogy *Illés* tagja marad az előjáróságnak.

HIREK

Nyaralási gondok

... Nem mintha annyira kibírihatatlan volna a hőség és annyira időszerű a nyár, hogy a nyaralás is időszerű legyen — ó nem. De a nyaralási gondokkal úgy van az ember, hogy annál, ha vannak, csak az rosszabb, ha nincsenek. A nyaralási gondok tehát az önkínzásnak ahhoz a fajtájához tartoznak, amelyet bizonyos gyönyörrel üz az ember, mint például egyesek a féltékenység, vagy a boldogtalan szerelem önkínzását. Egyszóval, ilyenkor júniusban már időszerű a dolog, akár van nyár, akár nincs. Sőt, minél kevésbé van nyár, annál nagyobb bizonytalanság és gond a nyaralás kérdése, következésképpen annál önkínzóbb gyönyörűség, helyesebben, gyönyörűségesebb önkínzás. Az örök problémát: tengeren vagy hegyvidéken, külföldön vagy itthon nyaraljunk-e, meglehetősen leegyszerűsítette a devizakivitel tilalom, minek következtében a nyaralási gondokkal elégedő lélek az édes önkínzásnak újabb változatát találta ki: honnan és hogyan lehetne mégis valutát szerezni és ha már megvan, hogyan lehetne ki is vinni? Esetleg weekendházat ütni fel valahol? Esetleg elvonulni a sűrű erdőségekbe, fűvön és erdei mézen élni, mint az ősember, vagy a legmodernebb táplálkozási reformátor? Esetleg... — valami azután mindenkinek eszébe jut, ami kellemes is, egészséges is, olcsó is, csak éppen... pénz kellene hozzá. Mert a nyaralási gondokban épp az az érdekes, hogy: örömet csak annak okoznak, akinél a végén ugyanis kiderül, hogy hiába voltak nyaralási gondjai, mert a sok „hová?” között éppen csak arról feledkezett meg: miből? De jól is van így: ha már otthon marad az ember, legalább annyi öröme legyen a nyárból, hogy nyaralási gondjai voltak és elmondhassa a barátainak: tudod, kérlek, terveztem ezt, terveztem azt, már mindent olyan szépen kigondoltam, de aztán... (A pontokkal jelölt hely mindenféle kifogással kitölthető, kivéve a pénzhiányt.)

— **IDÓPROGNÓZIS:** Változékony idő, sok helyen eső, egyes helyeken zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Junius 25-ikén nevezik ki az új kereskedelmi minisztert.** Lugojeanu kereskedelmi miniszter, mint Bucurestiből jelentik, e hó 8-ikán visszaérkezett és június 25-ig marad állásában. Akkor új kereskedelmi minisztert nevez ki az uralkodó, az új miniszter személyéről közelebbi még nem tudható. Az sem ismeretes, hogy milyen új pozíciót foglal el a mostani kereskedelmi miniszter.

— **Kápolnaszentelés az aradi közkórházban.** Bensőséges egyházi ünnep színhelye lesz vasárnap délelőtt az aradmegyei közkórház kápolnája. A házikápolnát ugyanis dr. Comsa a Gergely görögkeleti megyéspüspök egyháza számára szerezte meg és ünnepélyes püspöki felszentelését vasárnapra tűzték ki. A szertartást maga a megyéspüspök fogja végezni fényes papi segédlettel, míg a kórház-igazgatóság részéről dr. Moldovan János igazgató-főorvos mond beszédet. A kápolnát egyébként Toader aradi rajztanár képei és Pantea aradi faszobrász román-stíli faragásai díszítik.

— **Pacha Agoston dr. megyéspüspök Aradon.** Dr. Pacha Agoston római katolikus püspök, mint értesülünk, június hó 18-án Aradra érkezik, hogy délelőtt Glogovácon, délután pedig Mikalán személyesen bérmálhassa a római katolikus gyermekeket. A szertartáson Aradváros vezetőségének képviselőjében dr. Velcsov Géza alpolgármester vesz részt.

— **Táviratilag sürgették meg az aradi állami nyugdíjak elküldését.** A központi nyugdíjpénztár még mindig nem küldte meg az aradi pénzügyigazgatóság területén lakó összes nyugdíjasok illetményét, holott az akreditív már leérkezett. Ezért az aradi behajtási pénzügyigazgatóság pénteken táviratilag sürgették meg a hátralékos nyugdíj elküldését. A nyugdíjpénztár közlése szerint, mindazok, akik ezideig nem jutottak hozzá májusi nyugdíjukhoz, hétfőtől kezdve felvehetik.

A hegedűirodalom remekeit is hallhatja Dr. A. Stern Rózsi okl. hegedűművész nővéreknek művészképző vizsgahangversenyén vasárnap este 8 órakor az IPAROS-OTTHONBAN. Műsorok: H. BLOCH-nál.

— **Tatu alpolgármester Kolozsváron.** Tatu János bankigazgató, Aradváros alpolgármestere, a közelmúlt napokban Kolozsvárra utazott. Értesüléseink szerint az alpolgármester orvosi vizsgálat céljából keresi fel dr. Hatieganu Gyula belgyógyász-orvosprofesszort. Nincs kizárva, hogy Tatu alpolgármester a kolozsvári belgyógyászati klinikán műtétnek fogja alávetni magát.

— **Naponta nyolcvan millió bevétel.** Bucurestiből jelentik: Az állampénztár bevételei június hónapban naponta 80 millió lej tesznek ki eddig. Ez rendkívül szép eredménynek tekinthető, annál is inkább, mert a normális napi bevétel eddig 50—55 millió lej körül mozgott.

— **Aláírják a román-magyar clearing-egyezményt.** Bucurestiből jelentik: Ma délután öt órakor a jegybank képviselői tanácskozásokra ültek össze a Banca Nationala helyiségében, a magyar delegáció vezetőivel. A tanácskozások során a román-magyar clearing-egyezmény végleges szövegét vitatták meg. A szerződést valószínűleg még ma életbe léptetik.

— **Aradi uriaszony válópere.** Nagy érdeklődést keltett az Aradi Közlöny legutóbbi cikke, amelyben egy aradi uriaszony: Sch. H.-né válópereéről számolt be. Az aradi törvényszék második szekciójára most ítéletet is hozott az ügyben és a házasságot a férfi hibájából felbontotta. A tanúkihallgatások folyamán beigazolást nyertek az uriaszony által felsorolt panaszok, amelyek szerint férje brutálisan járt el vele szemben.

Öszintén...

— *Beszéltél már a nagy nyilvánosság előtt?*

— *Igen gyakran.*

— *És mit mondtál?*

— *Azt, hogy nem érzem magam bünyösnek.*

— **Kinevezések az aradi pénzügyigazgatóságon.** Jelentettük, hogy június 6-ikán a pénzügyminisztériumban tanácskozásra ülnek össze Románia összes kerületi pénzügyigazgatói, akiket Madgearu pénzügyminiszter hívott össze erre a napra. Taranu Victor temesvári kerületi igazgató tegnap érkezett vissza Bucurestiből és Aradon kijelentette munkatársunknak, hogy a kerületi igazgatók értekezletén a pénzügyi szolgálatban szükségelt személyi változásokat intézték el. Többek között az aradi pénzügyigazgatósághoz is néhány fiatalabb, érettségizett tisztviselőt neveztek ki. Az első és második kerületi aradi perceptor állásokban semmiféle változás nem történik. Itt emlíjük meg, hogy a temesvári kerületi igazgatóságnál szombaton teszik le az esküt az újonnan kinevezett aradmegyei adóhivatali főnökök. — Adóbehajtó főnöki vizsga lesz e hó 12-ikén, hétfőn a temesvári kerületi pénzügyigazgatóságnál, amelynek hatásköre alá tartoznak az aradi összes pénzügyi és adóhivatali alkalmazottak. Taranu kerületi igazgató az Aradi Közlöny útján hívja fel a figyelmet erre a dátumra és azt is közli, hogy akik az adófőnöki állásra pályáztak, azok 12-én a vizsgán pontosan jelenjenek meg.

— **Ítélet a herculesfürdői rablógyilkosság ügyében.** Karánsebesről jelentik: A törvényszék szerdán este 8 órakor hirdette ki ítéletét az ismeretes herculesfürdői rablógyilkosság ügyében. A vád- és védőbeszéd elhangzása után a bíróság előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban való bűnösség miatt Bratanu Jonelt és Bratanu Stefant 15—15 évi fegyházra. Senculescu Fannyt pedig bűnrészességért 4 évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen a főügyész sulyosbitásért, a vádlottak és a védők enyhítésért feleltek.

— **Hatvan elaggottat vendégel meg a Növédelmi Hivatal.** Holnap a nyolc órai mise keretében hatvan elaggott, szegény férfi és nő járul az oltár elé, hogy magukhoz vegyék az oltári szentséget. Ezek a szegény elaggott emberek a Növédelmi Hivatal pártfogása alatt állanak és — mint minden évben — az áldozás után a Növédelmi Hivatal helyiségében reggelivel vendégeli meg őket.

Megsemmisítették a hadbíróóság ítéletét Renoiu temesvári kapitány ügyében

Bucurestiből jelentik: Emlékezetes még olvasóink előtt az a kémkedési pör, amelynek középpontjában Renoiu temesvári kapitány állott, aki maga tett vallomást arról a temesvári hadbíróóság előtt, hogy két és fél éven át katonai titkokat árult el. A temesvári hadbíróóság megállapította, hogy Renoiu maga jelentette fel önmagát a nagyvezérkarnál, egyben azonban azt is előadta, hogy tevékenységével a magyarországi kémszervezetek romániai működését akarta kilesni és a magyarországi hírszerzők munkáját kívánta megghusítani. A hadbíróóság azonban nem látta beigazolvva Renoiu kapitány védekezését, kémkedésben és hazaárulásban bűnösnek mondotta ki és ezért huszévi kényszermunkára és rangvesztésre ítélte el.

Renoiu kapitány védői a legfőbb katonai törvényszékhez feleltek a temesvári ítélet után, amely egy hétig apróbb megszakításokkal tárgyalta az ügyet. Hosszadalmas mérlegelések után a legfelsőbb katonai törvényszék meghozta a maga ítéletét is, amelyben megsemmisítette a temesvári hadbíróóság ítéletét azon indoklással, hogy alaposnak találta az ítélet formai hibáira vonatkozó felelőzést. Kimondotta egyben a katonai semmitőszék, hogy az egész bűnművet újból kell tárgyalni, de ezuttal egy másik hadbíróóságnak a hatáskörében. Így tehát kikötés van rá, hogy akár a nagyszabeni, akár a kolozsvári hadbíróóság elé kerül a kémkedéssel és hazaárulással vádolt kapitány ügye.

— **Fegyháza ítélték egy budapesti gyár-igazgató támadóit.** Budapestről jelentik: Lukács János gyárigazgató ellen néhány hónappal ezelőtt, Molnár-uccai lakásán, három fiatal ember rablótámadást kísérelt meg és lefűtötték az igazgatót. A tetteseket: ifj. Tilly József 19 esztendőes realiskolai magántanulót Szabó István 20 esztendőes magánhivatalnokot és Sándor Mihály 19 esztendőes magánhivatalnokot, szándékos emberölés és rablás kísérlete címén ítélték el. Az első kettőt öt esztendőre, a harmadikat két esztendőre fegyházra ítélték. A zárt tárgyaláson beigazolást nyert, hogy a fiatal emberek az erkölcsi züllés legalacsonyabb fokán vannak, akik a gyárigazgató idegrendszerének eltévelyedését akarták kihasználni.

— **Szentháromság vasárnapja Aradon.** A két-száz évvel ezelőtt pusztított pestis emulálásának emlékére Aradváros akkori vezetősége a tehetősebb polgárok hozzájárulásával Szentháromság szobrot emeltetett. A szobor körül Szentháromság vasárnapján sátrat emeltek, amelyet virágokkal és zöld galyakkal vettek körül és ebben a sátorban tartották kétszáz év óta az ünnepi nagymiséket. Szentháromság vasárnapján ez évben is fel-díszített sátor várja a hívőket, hogy a Szentháromság szobra előtt ünnepi misét hallgassanak. A fogadalomhoz tartozott, hogy a máriaradnai kegyhelyet zarándok-csoportok keresték fel és így lesz ez idén is. Aradról zarándokolnak Radnára. A Szentháromság szobor előtti sátorban a nagymisé az évben Harsányi Vince hitoktató celebrálja nagy papi segédlettel és ugyancsak ő mondja az ünnepi beszédet.

— **Börtönrre ítélték a vaduzi emberrablókat.** Vaduzból jelentik: A védőbeszéd elhangzása után, amelynek során a vádlottak védői ismét hangoztatták, hogy bűncselekmény nem forog fenn, mert a vádlottak önszegélyből követték el tettüket, a bíróság este feltizkor ítélethozatalra vonult vissza. Másfélórás tanácskozás után a bíróság tizenegy órakor kihirdette ítéletét. A bíróság Schädler Rudolf fővádlottat egy évi, Reinbergert kilenc hónapi, Frommelter öt hónapi, Roeckert asszonyt négy hónapi fegyházra ítélte. A büntetésbe a vizsgálati fogság idejét beszámítják.

Kozmetikai kurzus

kezdődik június 15-én az Orvosi Kozmetikai Intézetben Arad, Str. Romanuiul (Zrinyi-u.) 14.

Valutacsempészésért elítélték Steinach professzort

Bécsből jelentik: A Bécs és Milánó között rendszeresen folytatott valutacsempészésnek érdekes eseménye van. Megállapították, hogy többek között Steinach professzor, a fiatalítás professzora is valutacsempészést követett el és százezer svájci frankot vitt ki engedély nélkül Olaszországba. Ezért ötszáz schilling pénzbüntetésre ítélték.

Gróf Hunyady Károly végrendelete

Péntekre tüzték ki a végrendelet kihirdetését a radnai járásbírószágon. Birtokokat örökölték Soborsin és a környéken lévő községek. — A fővadász grófi uradalmi házat kapott

A néhány hónappal ezelőtt Soborsinban váratlanul elhunyt Hunyady Károly gróf erdélyi híres arisztokratának, egykori Nádasdy-huszárezredesnek, a nemeslelkű emberbarát-nak végtelen szívósságát idézi emlékeztetőben az általa készített végrendelet, amelynek felbontását és hivatalos kihirdetését e hó 8-ra, péntek délelőttre tüzte ki *Buzneanu* radnai kir. járásbíró. Soborsin község tudvalevően a radnai járásbírószágon fekszik és ezért tartozott a végrendelet kihirdetése az ottani járásbírószághoz.

A történelmi nevezetességű család délceg szeniorjának, a több országban is sokat emlegetett gróf Hunyady Károlynak végrendelete iránt hosszú idő óta feszült érdeklődés nyilvánult meg, de mostanig semmi pozitívum sem szivárgott a nyilvánosság elé az elhunyt arisztokrata végakaratairól.

Általános örököse természetesen egyetlen gyermeke, gróf Hunyady Ferenc, aki édesanyjának, született Nádasdy Irma grófnőnek évekként ezelőtt történt elhunyt alkalmával a romániai vagyon legnagyobb részéhez anyai örökségképpen hozzájutott. Az a rész, amely gróf Hunyady Károly halála után a családra szállt, annak a több millió lej alapitójú beföldi részvénytársaságnak birtokába jutott, amelynek részvényesei között gróf Hunyady Ferenc is szerepel.

A végrendelet magánviseli a Soborsin kastélyban több évtizedig teljes visszavonultságban élt főúr fenekelt emberbaráti gondolkodását. Az egykor igen nagy kiterjedésű soborsini uradalomból megmaradt kilencezer hold

Dollármilliomos és budapesti szépasszony botránypöre a törvényszék előtt

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken pénteken rendkívül érdekes bűnügyet tárgyaltak, amelynek vádlottja: *Bakonyi Endréné*, egy volt részvénytársasági igazgató felesége, akít *Horner Sidney* dollármilliomos házasságszédelés miatt feljelentett. A feljelentés szerint, egy százezer frank értékű briliánsgyűrűt, egy briliánsokkal kirakott nyakláncot, egy hatezer frank értékű mellűt és kétezer dollár készpénzt tartott meg magának *Bakonyiné*, amely tárgyak azonban csak akkor váltak volna tulajdonává, ha a dollármilliomos felesége lett volna. *Bakonyiné* csodaszép, gyönyörű nő, aki ragyogó toalettblen jelent meg a bíróság előtt. Meglepésszerűen megjelent a tárgyaláson a Párisban élő *Horner Sidney* milliomos is.

A tárgyaláson *Bakonyi Endréné* kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert az összes tárgyat ajándékba kapta. Az asszony nyíltan kimondotta, hogy viszonyt folytatott a milliomossal. Kijelentette az asszony, hogy férje tizezer pengőért át akarta őt adni *Hornernek*, de az asszony erkölcsi okokból visszautasította az ajánlatot.

A dollármilliomos kijelentette, hogy az ékszereket nem adta *Bakonyiné*nek, a kétezer dollárt is csak letehetően hagyta nála. A tárgyalás vége felé viharos jelenet játszódott le néhány részlet körül.

Cipésznél.

*- És tegyék rá Palma sarkot!
- Természetesen!
Hisz mindenki ragarkodik a
Palmához.*

erdőből és körülbelül háromszázötven hold szántóföldből, végrendeletének megfelelően, igen tekintélyes rész jutott Soborsinnak, Troiasnak, valamint a grófi uradalom szomszéd-ságában levő egyéb községeknek, amelyeknek szegénysorsu lakossága emiatt is örökre emlékeztetőben tartja jóltevőjének nevét.

Ez alkalomból írjuk meg, hogy Troias lakosainak egyrésze a háboru utáni viharos hó-

LUGOSI BELA

játsza az egyik főszerepet az

EMBERI BESTIÁK

című filmben, amely H. G. WELLS „Dr. Moreau szigete” c. fantasztikus regénye nyomán készült.

Rövidesen a SELECT-ben

Megmérgezte magát Kisszentmiklóson egy görög keleti lelkész

Rejtélyes öngyilkosság Arad közelében. — Nagymennyiségű zsirosszódát ivott *Putin Miklós*, akinek felségsértési bűnpörét néhány nap múlva tárgyalta volna az aradi törvényszék

Csütörtök reggel megmérgezte magát Kisszentmiklóson *Putin Miklós*, Felician község görögkeleti lelkésze, aki néhány napra látogatónak jött nővérehez. *Putin Miklós* 32 éves görögkeleti lelkész Kisszentmiklóson született és öt évvel ezelőtt, amikor pappá szentelték, eltávozott falujából, Felician községbe került, ahová lelkésznek nevezték ki és itt megnősült. Néhány nappal ezelőtt feleségével együtt látogatónak érkezett nővérehez Kisszentmiklósról.

Tegnap reggel szokásától eltérően *Putin Miklós* nem kelt fel. Ez annál is inkább feltűnő volt, mert a lelkész mindennap már a kora reggeli órákban talpon volt. Felesége bement férje szobájába és az ágyban — legnagyobb rémületére — görcsökből, rángatózva, habzó szájjal találta meg urát. Az asszony sógornőjéért szaladt, aki nyomban a közelben lakó orvosért küldött. Néhány perc múlva megérkezett *Schilling dr.* orvos, aki megállapította, hogy *Putin Miklós* megmérgezte magát. A mérget valószínűleg este vehette be, miután az valóságban szétroncsolta a belső részeit. *Schilling dr.* az öngyilkos lelkészt Aradra, a Thérápia-szanatóriumba szállította be. *Dr. Roth Marcel* tanár, *dr. Vuia Salvador* főorvos és *dr. Róna* vették kezelés alá, gyomormosást alkalmaztak és mindent elkövettek, hogy a lelkész életét megmentsek. Azonban minden kísérlet hiábavalónak bizonyult, miután — mint megállapították. — *Putin Miklós* olyan nagymennyiségű zsirosszódát vett be, hogy életbenmaradásához semmi reményt nem fűztek. Még a tegnapi délutáni órákban visszavitték Kisszentmiklósról, ahol néhány óra múlva kiszendvedett.

A család megdöbbenve áll a fiatal lelkész halottas ágya mellett, nem tudják elképzelni, miért követte el tettét. Bucsulvelet nem hagyott hátra s így rejtély egyelőre, mi adta a mérgepozarat *Putin Miklós* kezébe.

napok alatt önmaga végezte el a község határában a földosztást, amint az akkori időkben hasonló eset egyéb községekben is előfordult. A Hunyady-birtokból százhatvanhárom holdat osztottak szét maguk között, de a gróf természetesen ezt nem vette tudomásul és a birtokrészt a törvény alapján visszakövetelte. Mivel békés uton nem ért cél, pert indított az aradi törvényszéken, amely a gróf javára döntött és ezt az ítéletet legfelsőbb fokon is megerősítették, tehát ez alapon a százhatvanhárom holdas birtok ismét az ő tulajdonába ment át. Azonban a gróf igazi nemes gesztussal teljesen ingyen visszaadta a százhatvanhárom hold földet Troias községnek, amelynek lakosai most szorgalmasan művelik a már elhunyt gróf földjét.

Bőkezűen gondoskodott legrégebbi hű emberéről, a nagyon kedvelt uradalmi fővadászról is, akinek örökségképpen hagyta azt az uradalmi házat, amelyben már hosszú idő óta lakik. Azonban a fővadásznak még egyéb értékeket is juttatott a végrendeletben.

Ugyancsak szép örökséghez jutott az évek előtt elhunyt grófnőnek több éven át volt társalkodója, a lippai származású *Cseres Magda* is, aki a nemes gróf végakarata alapján élete végéig tizezer lej havi apanaszt kap, továbbá a Dunántul százholdas birtokot, Pest-erzsebten pedig egy lakóházat örökölt gróf Hunyady Károly vagyonából.

Kisszentmiklóson általános a részvét a fiatal lelkész családja iránt és a szomszédok is csak azt találgatják, hogy miért lett öngyilkos. *Putin Miklós* az aradi törvényszék előtt néhány nap múlva tárgyalta volna egy ügyét, ismeretlen emberek felségsértéssel vádolták meg a fiatal lelkészt s az ügyben a napokban lett volna főtárgyalás. Mindenki tudta, hogy a vád rágalom csupán, mégis többen úgy vélik, hogy a lelkész emiatt követte el tettét.

Szombaton bezárják Ausztriában az összes Barna Házakat

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tagblatt szerint, a kormány azt tervezi, hogy az az egyes tartományok élére tábornokokat nevez ki. A tervezett intézkedés a kormánynak azzal a szándékával függ össze, hogy a nemzeti szocialista párttal a legerélyesebben akar fellépni. A lap szerint a kormány etől tulmenően, szombaton bezárítja az összes Barna Házakat és a nemzeti-szocialista nárttűkarságokat. Ezenkívül feloszlatja az összes rohamosztagos alakulatokat és betiltja a nemzeti-szocialista lapok nagyrészét.

Aradvárosi mozik műsora

3, 5, negyed 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: SZERELEM... FÁJDA, LOM... (Liebetel). Főszerepekben: MAGDA SCHNEIDER, PAUL HÖRBIGER, LUISE ULRICH, WOLFGANG LIEBENEINER, OLGA TSCHETCHOWA, WILLI EICHBERGER, GUSTAV GRÜNDGENS, PAUL OTTO.

SELECT MOZGÓ: FLIRT. (Flörtöl az ifjúság). Vidám életkép. Főszerepekben: RAMON NOVARRO.

Tischler Mór gyilkosának szabadrábra helyezését követelik a mócok

Bánffyhadról jelentik: Bánffyhadon a mócok nagygyűlést tartottak, amelyen nagy számban jelentek meg. A nagygyűlésen heves felszólalások hangzottak el a Bucurestiben meggyilkolt Tischler Mór birtokainak kisajátítása érdekében. A kongresszus hosszú táviratban fordult meghallgatásért a királyhoz és a következő határozatokat hozta: Négyezer móc tegyillakó nevében kéri: 1. A jogilag vitás területek azonnali kisajátítását minden remuneráció nélkül. 2. Az állami rezervák és legelőknek a Vlegyásza körül azonnali kisajátítását a mócok javára és végül: 3. Siancu kapitánynak azonnali szabadrábrahelyezését a mócok erkölcsi garanciájára.

A nagygyűlés ezután táviratokat küldött Vaida miniszterelnöknek és Siancu kapitánynak.

— **Halálozás.** Singer Adolf volt tekintélyes szállási kereskedő, 84 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a zsidótemető halottasházából.

— **Levegőbe röpült a japán arzenál.** Tokióból jelentik, hogy az egyik legnagyobb japán katonai arzenál a levegőbe röpült. Hamatso közelében négy mennydörgésszerű robbanással levegőbe röpültek az arzenál raktár-épületei, amelyekben a lőport őrizték. Tizenöt repülőgép is elpusztult. A robbanásokat hatalmas tűzvész követte. Az eddigi megállapítások szerint, hat katona vesztette életét és tiz-szenvedett súlyos sérüléseket.

— **Az aradi törvényszék ma tűzött ki főtárgyalást** Genescu aradi monopolfőnök és Schrod István trafiktulajdonos ügyében. A tárgyalás június 23-án lesz és miután hetven tanút idéznek be — többnyire trafiktulajdonosokat — előreláthatólag két napon át tart. A vád mindkettőjük ellen: megvesztegetés és Schrod esetében külön csalás.

— **Érdekes leányszöktetés** erre került ma az aradi bíróság elé. A múlt évben történt Zaránd községben, hogy Fletter János 19 éves legény megszöktetett egy szép, feltűnő módon fejlett 13 éves leányt. A szerelmesek közös elhatározással szöktek meg, mert a leány szülei ellenezték házasságukat. Egy közeli faluba vitte Fletter szerelmét, akivel néhány napon át boldogan élt. Az időnek csakhamar vége szakadt, mert a leány szüleinek feljelentésére csendőrök vitték vissza a szülei házába a megszöktött leánykát. Bűnvádi eljárás indult meg Fletter ellen, aki a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy azóta együtt élnek a szülők beleegyezésével. A szöktés közös elhatározásra történt és a leány korát sem ismerte. A bíróság felmentő ítéletet hozott, miután a szülők is úgy nyilatkoztak a tárgyaláson, hogy nem ellenzik a házasságot.

— **Halálos autógázolás.** Brassóból jelentik: Halálos autókatasztrófa történt a brassói predeáli országúton. Dolga Gábor és Molnár István mérnökök egy személyautót Brassó felé tartottak. Az autó egy kanyarnál az ut korlátjának rohant és felborult. A két mérnök könnyebb sérüléseket szenvedett, ellenben az autó Alexandrescu nevű sofőrje szörnyen halt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget Dolga mérnök okozta, mert ő kezelte a volánt, annak ellenére, hogy nem tudott autót szerezni. A mérnököt Hosszúfalun letartóztatták.

— **Felmentett izgatással vádolt borosjenői gazda.** Az aradi törvényszék második szekciója ma tárgyalta zárt ülésben Nagy József izgatással vádolt borosjenői gazdálkodó ügyét. Nagy ellen, akit azon a címen jelentettek fel, hogy izgató tartalmu kijelentéseket tett, a Marzescu-törvény alapján indult meg az eljárás. A mai tárgyaláson a vád- és védbeszéd után a bíróság felmentette a vádlottat.

— **Árlejtés Aradváros gazdasági hivatalában.** Aradváros gazdasági hivatalában pénteken délelőtti tartották meg a városi vízművek átépítésének végleges befejező munkálataihoz szükséges anyagokra vonatkozó árlejtést, mintegy 600.000 lej értékben. Tekintettel arra, hogy a beérkezett ajánlatok precíz és komplikált ellenőrzési számításokat igényelnek, az árlejtési bizottság egyelőre csupán az Andrényi-cég 107.000 lejes ajánlatát fogadta el, melyeket elzáró-szelepek szállítására tett, míg a többi ajánlat felett egy későbbi időpontban döntenek.

1933.
JUNIUS
10.
SZOMBAT

URANIA-mozgóképszínház

Mától kezdve
vetítjük az

Asszonyok veszedelme Asszonyok öröme

a század legmerészebb filmjét.

BEMUTATJA:

1. Uccai ismerkedés és következményei.
2. Tiltott mütét.

3. Ninos veszély — ha orvos van jelen
4. Császármetszés stb.

Kiegészítésül 6 felvonás kacagató vigjáték.

Közkivánatra délután 3 órakor kizárólag nők részére előadás.

— **Két kereskedő halálos szerencsétlensége.** Bucurestiből jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt Sadova mellett, a kisenevi országúton. Három kereskedő szekérrel Kisenev felé tartott, amikor velük szemben egy autó közeledett. A szekérbe fogott lovak megvadultak, a szekeret az árokba fordították. A kereskedők közül ketten meghaltak, egy pedig súlyosan megsérült.

— **Kommunista-propagandáért elítélt aradi munkásnő.** Ma került az aradi törvényszék elé Maróczy Margit aradi munkásnő, akit kommunista-propagandával vádoltak. A munkásnő röpiratokat osztogatott az aradi munkások között és miután ez a körülmény beigazolást nyert, a bíróság 3 havi börtönnel sújtotta Maróczy Margitot.

A zsuriu házassága

A zsuriu megnősül. Elvesz egy gazdag, de igen buta nőt.

— Na, ezt a házasságot se Cupido hozta létre — mondja az egyik barátja.

— Hanem?

— Stupidó!

— **Az osztályorsjáték mai húzásának eredményei.** Bucurestiből jelentik: Az osztályorsjáték mai húzásán a következő sorsjegyek nyertek: Háromszázezer lejt a 25940; százezer lejt az 1911; ötvenezer lejt a 42019, 63042; huszezer lejt az 54847, 63831; tizenöt-ezer lejt a 19242, 22924, 37928 és az 55709 sz. sorsjegyek. A húzás eredményeit telefonjelentés alapján közöljük és ezért a számok hitellességéért nem vállalunk felelősséget.

— **Tolvaj cselédleány.** A temesvári rendőrség megkeresésére, ma délelőtt az aradi rendőrkezes tura emberei letartóztatták Zetyik Anna 21 éves cselédleányt, aki Temesváron állítólag volt gazdájától, Weisz Vilmostól 10 ezer lej értékű fehérneműt lopott el. Ma Aradon kihallgatták az elfogott cselédleányt, holnap pedig átkisérik a temesvári rendőrségre.

— **Dr. Goldschmidt ismét rendel.**

— **Rendőri hírek.** Schatelesz Julianna feljelentést tett Stefan Erzsébet 35 éves mezőberényi születésű, lakhely nélküli asszony ellen, aki tőle egy kis kocsit lopott el. — A rendőrség közlekedési osztálya megindította a nyomozást Vidig Vasil sofőr ellen. Ő volt ugyanis az Ar. 1050-es autó volánjánál, amikor Wiegelfeld aradi butorgyáros a kerekek alá került. Még nincs megállapítva, kit terhel a felelősség a baleset miatt. Stoia Todor ma feljelentést tett Kaiser Rudolf ellen. A feljelentés szerint Kaiser behatolt Stoia lakásába, mely a Strada Spiru Gheorghe 2. szám alatt van és onnan egy rend új ruhát lopott el. — Ma délelőtti két kerékpártolvajlást jelentettek a rendőrségnek, az egyiket Pasztercsák Károly, akinek 2234-es rendszámú kerékpárját lopták el a városháza előtt, míg a másikat Groszmuik József jelentette be. Az ő gépét a munkásbiztosító pénztár előtt emelték el a szemfüles kerékpártolvajok. — Durcsák Klára Strada Vulcan 4. szám alatti lakos lakásába ismeretlen tettesek hatoltak be és néhány száz lej értékű holmit loptak el. Az ügyekben az aradi rendőrség bevezette a nyomozást.

— **Credo-gyűlés Aradon.** A „Credo” egyesület június havi vallásos összejövetele 11-én, vasárnap d. e. fél 12 órakor lesz a Minorita-renház nagytermében. Ez alkalommal az előadást Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató fogja megtartani. Az összejövetelen nem „Credo” tagok is megjelenhetnek.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 11-én, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 órától 10 óráig: Calea Banatului, Calea Romanilor, Malul Muresului, Calea Saguna, Strada Stroiescu, Strada Eminescu, Strada Brancovici, Strada Baritiu és az ezen uccák által határolt részeken.

— **Két kirándulás Aradhegyajára.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztálya június 11-én, vasárnap két kirándulást rendez Aradhegyajára. Még pedig I. csoport utiránya: Milova, milovai völgy, Livorszk-csucs, jernovai gerinc, jernovai vadászház, solymosi vár. Vezető: Bratescu Zeno. Gyalogut 22 km. Indulás reggel 6 órakor autókamionon a Szentháromság szobortól. Részvételi díj 55 lej. Vendégeket szívesen látnak. Jelentkezni lehet szombat estig a Kun-féle fotóüzletben kitett iven. Visszatérés este. — II. csoport. Menetirány: Gyorok, nagy kladovai völgy, Schmidt-forrás, Cerszka-völgy, Gergely-csucs, Kovaszinc. Weekend-túra. Vezető: Rózsa Géza. Menetössz: 15 km. Indulás reggel 5 órakor a hegyaljai villamos vasut radnai-uti állomásáról, találkozás negyedórával megelőzőleg. Visszatérés este 8-kor. Vendégeket szívesen látnak.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye.** Tájékoztás céljából közöljük, hogy a választmányi ülés június 10-én, szombaton délután 4 órai kezdettel fog egyesületünk hivatalos helyiségében (Piata Avram Iancu No. 18.) megtartani, melyre — a tárgysorozat fontosságára való tekintettel — kérjük a választmányi tagok pontos megjelenését. Elnökség.

— **Fáj-e a gyomra? Nincsen 16 étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát.** Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla evőgyógyász.

— **A Reklámélet új számában részletes beszámoló** irt a Nemzetközi Vásárról dr. Barinkay Ferenc. A cikk egyben bemutatja a vásár minden jelentős pavilonját és reklámobjektumát. Ligeti Kornél érdekes cikke a reklámversekről, bőséges kirakatrovát, számos apróság, reklámintimitás egészíti ki a lapot, amelyet Balogh Sándor szerkeszt. Előfizetési ára egy évre 530 lej. Kiadóhivatal: Budapest, V., Bálvány-ucca 12. Kérjen mutatványszámot!

* URANIA *

Jön! PREMIER Jön!

Ha feledni akarja minden gondját
Ha nevetni és gyönyörködni akar
Ha kellemesen akar szórakozni

Nézz meg feltétlen

Az asszonyok kedvence!

Énekes, zenés, táncos vigjáték premierjét legközelebb

**ARADON
AZ URANIABAN**

Az Aradi Lovaregylet nagy-sikerü ünnepe

Nívós sportszámok, érdekes lovas-mutatványok és fegyvergyakorlatok

Nagyszerűen sikerült ünnepélyt rendezett az Aradi Lovaregylet a június nyolcadiki évforduló alkalmával az aradi lóversenyterén. Az esős idő dacára hatalmas számban özönlött a közönség a vári oldalon levő pályára. Arad előkelő közönségének jórésze megjelent az ünnepélyen, amelynek minden egyes száma nagyszerű, precíz rendezésről tett tanubizonyítást.

A műsort az egyes számokban szereplők zenés felvonulása vezette be, majd *Vladovici* tüzérkapitány, *Mihulescu*, *Bucurescu* és *Zamfiroaia* hadnagyok vezetése mellett nyolcszáz katona mutatott be tornászgyakorlatokat. Festői, érdekes látványt nyújtott a nyolcszáz tornatrikóba öltözött katona, amint fűtő-vezényszóra egyszerre végezte a gyakorlatokat. A közönség dörgő tapsal honorálta a szép mutatványt. Hasonlóan nagy sikert aratott a 93-as gyalogezred egy csapatának fegyvergyakorlata, *Deminou* főhadnagy vezetésével, a tökéletes összhang megérdemelt tetszést csalt ki a közönség sorából. A 93-asok fegyvergyakorlatát sortűz fejezte be hatásosan. Ezután atlétikai versenyekre került a sor. A százméteres síkfutásban *Varjassy* és *Lukács* (93-as gyalogezred), a gerelyvetésben *Micu* hadnagy és *Crisan* hadnagy (granicsár), a magasugrásban *Lukács* (93-as) és *Micu* (granicsár), a diszkoszvetésben *Varjassy* és *Micu* hadnagy győztek. Ezután rendkívül szép nyújtógyakorlatokat és tornamutatványokat adott elő a *Soimi Romániai* tornászcsapat tiztagu csoportja.

A műsor legnagyobb érdeklődéssel várt száma az Aradi Lovaregylet lovaglőiskolája növendékeinek lovasfelvonulása volt. Rendkívül jól festett az uriaszonyokból, urileányokból és ismert aradi fiatalemberekből álló csapat, amelynek tagjai *Marinescu* Rosiori-főhadnagy vezetésével vonultak fel. A felvonulók sorában helyet foglalnak: *Somogyi Klári*, *Radocsányi Margit*, *Czegka Baba*, *Häuser Ivon* és *Taranu Anci*, *Kafika Gyula*, *Messer Frigyes*, *Gerő Sándor*, *Jegessy Lajos*, *Kölb Miklós* és *Quirini Pál*. A felvonulás résztvevőit a közönség melegen ünnepelte. Ezután a Rosiori altisztek érdekes ügyességi lovasmutatványai következtek. A mutatványokat megérdemelt siker koronázta. A csapatot *Chirita* főhadnagy vezette. Szép látványt nyújtott a Rosiori-tisztek akadályugratása, amelyen az ezred legjobb lovasai vettek részt. Az akadályversenyben a következő tisztek vettek részt: *Stefanescu R.* kapitány, *Chirilla* kapitány, *Marinescu*, *Verescu* főhadnagyok és *Mihalescu*, *Balaca*, *Constantinescu*, *Andreescu*, *Aninescu* hadnagyok. Ezután kozákegyenruhába öltözött lovasok *Constantinescu* hadnagy vezetésével néhány érdekes, ujszerű mutatványt végeztek. Végül — a Calarasi szkimbasók — sikifuttatása következett és itt módot adtak a nézőközönségnek a fogadásra is, amennyiben a Lovar-egylet fogadóirodát állított fel. Két futtatás volt, az egyik a hatos számú, a másik az ötös számú ló futott be elsőnek. A nívós műsort újabb, érdekes szám fejezte be. A tüzérség több szakasza ágyúkkal mutatott be *Georgescu* kapitány és *Popovici* főhadnagy vezetésével gyakorlatokat, amelyeknek befejezésekor vaktöltéssel több ágyulövet adtak le. A zenekar hangjai mellett oszlott széjjel a közönség, amelynek körében osztatlan sikert aratott a nívós műsor. Mindazok, akik heteken át fáradoztak, hogy tökéleteset nyújtsanak és hogy minden szám a legnagyobb precizitással folyjon le, teljes elismerést érdemelnek. A rendezéshez munkájáért *Balceanu* Mircea kapitányt illeti a dicséret oroszlánrésze.

A Lovar-egylet iskolájának felvonulása után kisebb baleset is történt. *Radocsányi Margit*ot leszállás alkalmával megrugta a lója. Csizmája felhasadt és az urlovasnöt kocsin kellett hazaszállítani. Sérülése szerencsére csak könnyebb természetű, úgy, hogy néhány nap múlva már újra lovagolhat.

SPORT KÖZLÖNY

Gyengén ment a válogatottnak a játék, így csak egy góllal vert rá a görögökre Az uralkodó a mérkőzésen. — Csödöt mondott Ciolac és Steinbach. — Durván játszott a görög legénység. — Románia—Görögország 1:0 (1:0)

Az Aradi Közlöny *bucuresti-i tudósítójától*: A legutóbbi 7:0-ás győzelem ugyancsak megnövelte a román válogatott renoméját és a közönség biztos győzelem reményében jött ki a mérkőzésre, így mintegy 16.000 néző jelent meg a sporttelepen. A megjelentek a román csapat vergődését és kínos körülmények között megszületett győzelmét látták. A mérkőzésen megjelent Öfelsége is, akit a közönség percekig tartó meleg, szeretetteljes ünneplésben részesített. A román csapat a multkori összeállításban szerepelt, vagyis:

Sepsi—Fogl, Albu—Robe, Steinbach, Lakatos—Beke, Valcov, Ciolac, Bodola, Dobay.

Fábris bíró sipjelére indul a játék és a csatár sor mindjárt felfejlődik és talán tíz perc kivételével állandóan az ellenfele térfelén tanyázott. A görögök a román együttes nagyobb tudását durvaságokkal igyekeztek ellensúlyozni, emiatt a közönség éles tüntetésben részesítette a görög csapatot és már-már úgy látszott, hogy a szenvedélyek kiobbannak, de a 27-ik percben lőtt gól sokat feledtetett.

Ezt a gólt a román csapat Dobay lövéséből érte el.

akinek lövése nyomán a labda az egyik görög hátvéd lábától pattant a kapuba.

A csapatból Lakatos emelkedett ki, aki a csapatának legjobb tagja volt. Kivüle Albu és Vogl és a csatársorban Bodola voltak jók. Katasztrófálisan gyenge játékot mutatott Steinbach és Ciolac, egyikük sem bírta az iramot. A kiváló formában levő Dobay teljesen elhanyagolták. Bindea kielégített. Robe-t már az első percekben lerugják, Sepsi szerencsére kevés labdát kapott, de így is bizonytalanul működött.

A mérkőzés után ismét *Krügert* kerestem meg, aki előtt érthetetlennek tetszik ez a gyenge játék és véleménye szerint a csapat nagyobb változásokon fog kerestülni. A bajnoki táblázat egyébként a következő:

1. Románia	2	2	—	—	8:0	4
2. Jugoszlávia	2	2	—	—	9:3	4
3. Görögország	2	—	—	2	3:6	—
4. Bulgária	2	—	—	2	0:11	—

Az első hely kérdése vasárnap Jugoszlávia és Románia, a harmadik hely kérdése szombaton Görögország és Bulgária között fog eldőlni.

Ifj. Elemér György.

Vasárnap a Floridsdorfer AC lesz Arad vendége

Vasárnap a Gloria-CFR ad Aradnak műsort. Az Erdélyben turázó osztrák proficsapat, a FAC vasárnap itt játszik a Ripensia futballistáival megerősített Gloria-CFR csapata ellen. A kiváló bécsi csapat ellen a Gloria vezetősége a következő játékoskeretet jelölte: Bugár, Husztik, Reinhardt, Pécskány, Neteda; Igna; Dobra, Mercea, Szabó, Alimann. Ehhez még a Ripensia játékosai csatlakoznak és pedig: Rafinszky, Dehelean és a Banatul Diaconescuja. Így tehát a Gloria egy jó játékerőt képviselő csapatot állított össze, amelynek minden reménye megvan a respektábilis eredmény elérésére.

Impozáns tömeg nézte végig a csütörtöki sportnapot

Csütörtök délelőtt a disztrikt rendezésében nagyszerű sportnapot rendeztek, amelyet impozáns tömeg jelenlétében bonyolítottak le. A sportnapot, illetve a pompás mutatványokat végignézték Arad polgári és katonai hatóságai, akik tetszésüknek adtak kifejezést.

Reggel 9 órakor az AMTE és az Unirea sportegyesületek második csapatai találkoztak és a szövetségi díjmérkőzés során mérték össze erejüket. A mérkőzés az AMTE 6:0-ás fölényes győzelmével végződött. Utána a diákok és a sportegyesületek példás rendben lebonyolított felvonulása következett, majd a diákok szabadgyakorlati után a Soimi tornászai mutatták be tudásukat. A Hakoah bokszolónak mutatványai végeztével játszották le a Gloria és az Olimpia PTT közötti meccset, amely a Gloria 3:2-ös győzelmével végződött.

A Hakoah két csapattal szerepelt Pécskán

A Hakoah csütörtökön két csapattal szerepelt Pécskán. Az első csapatának ellenfele a Virtutea és RAC legjobbjából összeállított válogatott volt, míg a második együttes pécskai klubok játékosaiából tevődött össze. A Hakoah mindkét mérkőzését megnyerte. Eredmények:

Hakoah—Pécska válogatott 3:0 (0:0). Engel bíraskodása mellett indult a játék és az irányító szerepét mindvégig a Hakoah vitte. A gólokat Kántor, Sepsi és Szinder érték el.

Hakoah II.—Virtutea-RAC kombinált 3:0 (3:0). Bíró: Stoicevits, A Hakoah Blum hat-trickjével győzött.

O Országos galamblovó és céllövőverseny Herkulesiúrdón. A lugosi Vadásztársaság július hó 8-án és 9-én nagyszerűnek ígérkező galamblovó versenyt rendez. A versenyre vonatkozólag mindennemű felvilágosítással Stocker Antal (Lugos, Str. Eminescu 1.) szolgál.

Olaszország nyerte meg az Európa-törvívő-bajnokságot

Budapestről jelentik: Ma reggel megkezdődött a háboru utáni sportvilág legnagyobb vívőversenye, amelyen 185 induló vetekezik egymással az Európa-bajnoki címért. Ma a törvívő Európa-versenyre került előbb a sor. Eredmények: Magyarország—Románia 13:3, Olaszország—Ausztria 12:4, Magyarország—Jugoszlávia 14:2, Olaszország—Románia 14:2, Románia—Jugoszlávia 12:4, Magyarország—Ausztria 8:8, tussarány 65:65.

A törccsapatbajnokság utolsó mérkőzése az esti órákban értek véget. A mérkőzések eredményei: Olaszország—Jugoszlávia 16:0, Ausztria—Románia 13:3, Ausztria—Jugoszlávia 12:4, Olaszország—Magyarország 9:7. Az Európa-bajnokság végeredménye a következő: 1. Olaszország, 2. Magyarország, és Ausztria holtversenyben. Magyarország 47, Ausztria 37 egyéni győzelmet szerzett, 3. Románia, 4. Jugoszlávia.

O Schmeling veresége. New-Yorkban mérte össze erejét Schmeling Mac Beer-el, a nehézsúlyú amerikai bajnokkal. A küzdelmet Schmeling technikai knockauttal veszítette el.

O A Ferencváros Kolozsvárott. A Ferencváros csapata vasárnap és hétfőn Kolozsvárott fog vendégszerepelni.

O Az Egyetértés elsőosztályú csapattal bánt el. A most jó formába lendült Egyetértés csapata csütörtökön az I. osztályban szereplő Soimi együttesét látta vendégül. Szép és lelkes játéka révén meglepetésre, de feltétlen megérdemelten 4:1 arányban győzte le. Az Egyetértés értékes győzelmét Bulik (3), valamint Csécsi góljaival érte el. A Soimi egyetlen gólját Popián szerezte. A meccset Polaretzky bíró jól vezette.

O ARADON BONYOLITJÁK LE AZ ORSZÁGOS EVEZŐSBAJNOKSÁGOKAT. Az eredeti tervektől eltérőleg, nem a Snagov-tavon, hanem ezidén is Aradon bonyolítják le az országos evezős bajnokságokat, melyen Románia összes számbajonható egyesületei indulni fognak. A verseny időpontja: július 2.

O Valószínűleg Gulyás József lesz az AMTE tréner. A hatszoros volt magyar válogatott Gulyás József, a Triestina-nak és a Fiorentina-nak volt trénerével folytat az AMTE igazgatóság előrehaladt tárgyalást és amennyiben a kiváló sportpedagógussal sikerül a megállapodás, úgy az AMTE edzői tisztét ezzel a neves trénerrel fogja betölteni.

O Az ATE Váradon. A most jó formában lévő ATE valószínűleg vasárnap Váradon fog vendégszerepelni Ellenfele a Törekvés csapata lesz.

Színház—Művészet—Irodalom

Dr. Á. Stern Rózsi hegedűművésznő
növendékeinek évről-évre vizsgáló
hangversenye

Az általánosan ismert aradi hegedűművésznő növendékeinek szokásos évi vizsgáló hangversenye minden esztendőben eseményszámába megy Arad zeneszerető publikuma előtt. Ez évben dr. Á. Stern Rózsi növendékei június hó 11-én, vasárnap este az Iparosotthon koncerttermében tartják nyilvános évről-évre vizsgáló hangversenyüket, pontosan este 8 órai kezdettel és jellemző az évről-évre vizsgáló vizsgák eddigi sikereire, hogy Aradváros egész társadalmában már is igen intenzív érdeklődés nyilatkozik meg a vasárnapi zenei est eseményei iránt.

A változatos és gazdag program: Costin-Hohmann, Bloch, Mozart, Schumann, Simonetti, Dancla, Muldermanns, Bériot, R. Strauss és Hubay legszebb hegedű-koncertjeit foglalja magában. Strauss—Hubay: Traun durch die Dämmerung és Hubay: Mazunka című darabjait Meszlényi Marietta, Mozart: A-dúr koncertjét pedig Erneszt Sándor adják elő. Mindketten a Városi Zenede művész-képző tanfolyamának tagjai, ezenfelül pedig a budapesti Zeneművészeti Főiskola magán-növendékei. A haladók közül: Szarka Mártha Muldermanns: Concert-jét, Bloch Rudolf Bériot: Ballet-jelenet-ét, Kabát Ferenc Drdla: Vízó-ját, Colfescu Géza egy Schumann- és egy Simonetti-darabot ad elő. A kisebbek közül Vágó Dusi, Fleissig Latica, Karmiol Jancsi, Gellért László (Bloch: 1. magyar rapszódia) és Zorán Anti neveit kell már előre kiemelniük. A növendékek hegedűszámait a kitűnő hegedűművész-tanárnő maga fogja kísélni zongorán.

* **Heti műsor:** Szombat este 9 órakor, vasárnap délután 4 órakor és este 9 órakor: Völégényem a gazember operettújdonosság premierje.

* **Szombat este: „Völégényem a gazember“ operettpremier.** A társulat új operettpremierje ma, szombaton este zajlik le a színházban. Szlatinay és Uray pompás darabja ez a legfrissebb újdonság, amely méltán érdemli az általános érdeklődést. Ugy szövegben, min muzsikában egészen kiváló munka ez, amelyhez hasonló nagyon régen nem szerepelt az aradi színházban. A legteljesebb dicséret illeti a társulatot a jól sikerült utószöveget. Eddig két olyan premier-előadással remekeltek, amelyért a legteljesebb elismerés jár ki. A „Völégényem a gazember“ emlékeztető pesti sikerének hatása alatt, Aradon is ragyogó lesz az előadás. A darab nemcsak szombat este, de vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este is műsoron szerepel. Az előadások a rendes alacsony helyárak mellett kerülnek színre.

Egy hatalmas mű befejezése. A Nobel-díjas Galsworthy műveinek propaganda-kiadása teljes. Megjelent a hetedik mű: A Forsyte börtén. A sorozat kötetje 350—450 oldal, fehér papír, 75 lej Lepagonál. A hét kötet: A vagyon ura. Bíró előtt. Ez a ház kiadó. A fehér majom. Az ezüst kanál. Hattyúdud. A Forsyte börtén. Együtt 500 lej, postán utánvétellel franco. De minden egyes mű önálló befejezett regény. Kötetenként, vagy havonként is megszerezheti a világirodalom leghatásosabb művét. Kérjen prospektust Lepagonál: Clui.

* Az „Uj Idők“ 1500 pengős elbeszélés-pályázata. Az „Uj Idők“ szerkesztősége a Magyar Könyvnap alkalmából könyvsorozatát indított „Magyar Elbeszélők“ címmel és elbeszélés-pályázatot hirdet. A pályaműveket gépirásos másolatban, jegyzés levél kíséretében és annak feltüntetésével, hogy az elbeszélés résztvesz az „Uj Idők“ pályázatán, kell beküldeni a szerkesztőség címére: Budapest, VI., Andrásy-ut 16.)

NYILTER.

8 rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Több oldalról fordultak hozzánk azon kívánsággal, hogy tegyük lehetővé a hölgyközönségnek, hogy az Asszonyok veszedelme — Asszonyok öröme című filmet, főképpen a lányokra való tekintettel, külön csak nők részére tartandó előadásban nézhessék meg. Alulírott mozgóképszínház igazgatósága a legnagyobb készséggel tesz eleget ezen kívánságnak és ezért elhatározta és ezúton közli, hogy folyó hó 10-én, szombaton délután 3 órai kezdettel, kizárólag nők részére tart előadást az Asszonyok veszedelme — asszonyok öröme című filmmel.

Az Uránia mozgóképszínház igazgatósága.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Teljesen új alapokra fektetik a külföldi áruk és nyersanyagok behozatalát

Előre megállapítják, hogy egyes országokból mennyi és milyen áruk importálhatók

Lapunk csütörtöki számában Bucuresti-1 jelentés alapján röviden megírtuk, hogy át-szervezik a kontingentálási behozatali rendszert, mert az eddigi rendszer nem felelt meg céljának. Az Argus pénteki száma azt közli, hogy a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban most készül az a rendelet, amely a kontingens behozatali rendszert teljesen reformálja. **A minisztertanács rendelet fel fogja oszlatni a mostani kontingens legfőbb bizottságát, amely azért működött nehézkesen, mert túlságosan sok tagja van.** Ezután egy kontingens-biztos (komiszár) két-három országoshirű

szakember támogatása mellett fogja irányítani a nyersanyagok és áruk behozatalát. A minisztertanács megfelelő módon felosztja a külföldi államok között a Romániába behozható árucikkek és nyersanyagok kvótáját, tehát **pontosan megállapítják, hogy milyen országból mennyi áru hozható be.** Ennek alapján a behozatal az eddiginél gyorsabban és precízebben megy végbe. Hogy ezután milyen árukat foglalnak bele a kontingentálási jegyzékbe, azt még nem hozta nyilvánosságra az illetékes fórum. Beavatottak szerint nem várható nagy változás a mostani árukontingentálási jegyzékben.

Az aradi Munkakamara tervezete az alkalmazottak munkaidéjének szabályozásáról

Az aradi Munkakamara kereskedelmi alkalmazottainak szekciója, hivatkozással a vasárnapi és ünnepi munkaszünetet szabályozó törvény 22. paragrafusára, a nyári és téli munkaszüneti időre, illetőleg az alkalmazottak napi munkaszüneti idejére vonatkozólag az alábbi határozatokat hozta és terjesztette javaslat formájában a Munkakamara vezetősége elé:

Az ipari, kereskedelmi, technikai és hasonló lerakatok nyáron reggel 7 órától déli 2 óráig, télen reggel 8 órától délután 3 óráig tartanak rendes munkaidőt. A detail-kereskedések, kivéve az élelmiszer- és gyarmatáru-kereskedéseket, az év minden idejében reggel 8 órától déli egy óráig, délután 4 órától esti 7 óráig dolgoznak. A detail-élelmiszerkereskedésekben és gyarmatáru-üzletekben viszont az alkalmazottak munkaidéje egész éven át reggel 7 órakor kezdődik déli 12 óráig, délután 4 órától pedig esti 7 óráig tart. A fenti összeállításnál a Munkakamara alkalmazotti szekciója azt az elvet tartotta szem előtt, hogy az alkalmazottak napi 8 óránál, tehát heti 48 óránál többet ne dolgozzanak, az irodai tisztviselők pedig napi 7 órai munkaidőt tartsanak.

A Munkakamara vezetősége intézményesíteni kívánja azt, hogy a kereskedelmi alkalmazottak kivételével szombaton délután minden más tisztviselő és alkalmazott a banktisztviselők mintájára szabadságot kapjon. A kereskedelmi alkalmazottak viszont hétfőn délelőtt kapnak meg a heti pihenőt. Értesítéseink szerint a fenti tervek megbeszélése érdekében a Munkakamara vezetősége a jövő hét folyamán közös értekezletet tart a kereskedelmi és ipari munkaadók képviselőivel, hogy velük egyetértőleg határozzanak a fenti javaslatok sorsáról.

= **Piaci árak. Gabonák:** Ó-buza 680—700, új buza 550—600, tengeri 175—180, zab 230—240, árpa 230 lej volt métermázsánként. — **Takarmanárak:** Széna 50—60, lóhere 60—80, száma 25—30 lej volt métermázsánként. — **Állatvásár:** Szarvasmarha 7—8, borjú 15—16, sertés 14—15 lej volt kilogrammonként élősúlyban. — **Szárnyasállatok:** Hizott liba párja 200—250, sovány liba párja 80—110, hizott ruca párja 80—120, sovány ruca párja 35—70, tyúk 20—50 lej. — **Tejtermékek:** Tej literje 4—5, oltott tej literje 8—10, tejfel literje 20—25, tehénturó kilója 7—8, juhturó kilója 20—24, sajt 16—20 lej. — **Élelmiszerek:** Ó-hagyma kilója 6—7, 2—3 köteg zöldhagyma 1, régi fokhagyma kilója 12—14, zöld fokhagyma kétkötege 1, paraj kilója 4, hüvelyes zöldborsó 5—6, szemes zöldborsó literje 14—16, 6-burgonya kilója 3, újbungonya 6—7, száraz bab 5—6, paprika darabja 1—2, uborka 4—6, tök 20—30, 2 darab kalarábé 1, karfiol 8—12 lej tojás darabja 80—90 bani. — **Gyümölcsök:** Cseresznye 10—14, szamóca kilója 30—40, alma kilója 6—12, földieper kilója 30 lej.

Ujabb kurzusesés várható a dollárnál

Roosevelt elnök husz-harminc százalékos értéksökkenést akar a világgazdasági konferencia előtt

A dollár árfolyama napról-napra esik, ami előrelátható volt a washingtoni kongresszus által elfogadott törvényjavaslat után, amely megszüntette a dollár aranyfedezetét. Szerdán Zürichben még 4.30 volt a dollár kurzusa. Pénteken zárlatkor csak 2.25 volt New-York árfolyamjegyzése, ami öt pontos újabb veszteséget jelent. A dollár stabilitásának megingása óta husz százalékos veszteséget szenvedett az Egyesült-Államok valutája, amely 5.15-ről egészen 4.25-re szállt alá.

Londonból érkezett legújabb hírek szerint a dollár árfolyamának esése egyre tart. A fokozatos árlemorzsolódásnak az a háttere, hogy **Roosevelt elnök közvetlenül a világgazdasági konferencia előtt a dollár értékét husz-harminc százalékkal akarja csökkenteni.**

A világ valamennyi tőzsdéjén megérződik a dollárpanik hatása. Aradon és Erdélyben a dollár magánforgalomban 145 lejért vásárolható, Bucurestiben a dollárkiifizetést 143 lejlel jegyezték. Az effektív dollár valutát a nemzeti jegybank 139 lejért vette és 145 lejért adta. Bankkörökben a dollár további esésére számítanak.

= **A romániai delegáció a londoni világgazdasági konferencián.** Bucurestiből jelentik, hogy a minisztertanács az alábbi tagokból állította össze azt a delegációt, amely a 12-én megnyíló londoni világgazdasági konferencián az országot képviseli. A küldöttség elnöke Titulescu külügyminiszter, tagjai: Madgearu pénzügyminiszter, Mihalache volt miniszter, V. Tilea alminiszter. Szakértő tagjai: Ernest Ene képviselő, Em. Marian, az exportintézet igazgatója. Később Popescu Cesar kereskedelmi és ipari államtitkár is kitutazik Londonba. A delegáció titkárai: Platon Cotaru, a pénzügyminisztérium gazdasági-pénzügyi osztályának főnöke és D. Jordan.

= **Kalkulációs hiba egy városi árlejtésnél.** Az aradvárosi permanens bizottság érdekes ügyet foglalkozott péntek délutáni ülésén. A város nemrég árlejtési hirdetett különböző csatornázási és vízvezetési munkákra. Két ajánlat érkezett be, még pedig Holló Zoltán és Csábor Demeter aradi vízvezetési szerelők részéről. Az ajánlatokat felülbíráló bizottság nyomban megállapította, hogy Holló Zoltán hibásan ejtette meg számításait. Egy munkára például darabonként 300 lejes egységért ajánlott, amikor a konkurrens-cég ugyanennek a munkának elvégzéséért 4000 lejt kért. A mérnöki hivatal figyelmeztette a Holló Zoltán-céget a kalkulációs hibára, a cég megbizottja azonban kijelentette, hogy a tévedésnek viseli a következményeit, ajánlatát fenntartja. A permanens bizottság ülésén vita indult az ajánlat elfogadása vagy elutasítása felett. Végül úgy döntöttek, hogy Holló Zoltánt megbizzzák a munkával, annak ellenére, hogy a megbiztatás a cég számára kedvezőtlen.

Bosch originál új gyertyákat darabonként 75.- lejért szállít: Kálmán A. R.-T. Arad.

Az országos építész-egyesület sok régi építész utasított vissza

Rövid idővel ezelőtt lépett életbe az új építkezési törvény, amely élénken foglalkoztatja az ország összes ipari és kereskedelmi érdekképviselőit, mert megakadályozza a régi építész-mérnökök és építésszek működését. A törvény alapján tudvalevően Bucarestben országos építészeti egyesületet alakítottak és ezután csak azok a mérnökök és építésszek végezhetnek tervezési munkát és építést akiket ez az egyesület tagjai sorába ielvelt. Bucarestből most azt közlik, hogy az egyesület igen sok építész, akik szakiskolát végeztek, továbbá olyan építész-mérnököket, akik oklevelüket nem nosztifikáltatták, nem vette fel a tagok közé, habár ők le akarták fizetni az egyesület által a rendes tagoktól megkivánt 5000 lej felvételi díjat.

Az eddigi gyakorlatuktól megfosztott építész-mérnökök és építésszek most országos akciót indítottak, hogy az egyesület őket is felvegye rendes tagokul, mert szakképzettségük és eddigi praxisuk alapján jogot tartanak a további működéshez. Addig is, amíg az egész országra kiterjedő mozgalomnak kedvező eredménye lesz, lépéseket tettek, hogy olyan engedélyt kapjanak, amelynek alapján, mint építési vállalkozók tovább működhetnek.

= A katonaság részére szállított árak kifizetése. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja mindazon kereskedőket, akik a 11-13. lovassági divízió részére árut szállítottak 1932. évben és ellenértékét még nem kapták meg, hogy haladéktalanul jelentkezzenek az ujaradi lovassági kaszárnyában.

= Az aradi pénteki gabonapiacra kevés árú volt. A tengeri ára 170-175 lejben alakult ki métermázsánként. Alig 3-4 kocsi búzát hoztak be és emiatt úgy a buza, mint a liszt ára emelkedett, amint ez minden aratás előtt történni szokott. A malmokban és a lisztkereskedésekben sincs liszt, mert a tavalyi búzából — annak alacsony fajsúlya miatt, — az 1931. évi termésű búzából pedig annak zsizsikességére való tekintettel nem őrölnék. Nagyobb lisztkészlettel már azért sem látják el magukat a cégek, mert még nem tudható, hogy az új termésű buza mennyire nyomja le az árakat.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JUNIUS 10.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Sibiceanu-zenekar. Könnyű és román zene. 20:20: Gramofon. 21: Rádiózenekar. Paschill: Virágok. Nemzeti egyveleg. Hruby: Légyott Lehárnál, operett-egyv. Godard. Skót szvit oboára és zenekarra. A szólót játsza: Sansalvadore R. Saint-Seans. Katonainduló. 22:15: Könnyű és román zene egy vendéglőből. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: 1. Szent Margit, a skótok királynője. 2. Zoltán Vilmos: Ösztön és érzés a növényvilágban. (Felolvasás). Közben: Odeon gramofonlemez. 1: Déli hangrangsó. 1:05: Perci Lili és Lipóczky József énekel. — 2:30: Házikvintett. 5: A „Rádióélet” meseórája. 6.: Napoleon fia és a magyarok”. Palóczy Edgar előadása. 6:30: Tóth Lia cimbalmozik. 7: Mit úzen a rádió. 7:30: „A gárda felvonul”. Vitéz Berkó István előadása gramofonhusztrációval. 8:30: A Színművészeti Akadémia növendékeinek vizsgaelőadása. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekara. 12: Bachmann-jazz, Fekete Pál énekszámával. Budapest II. 7: Columbia gramofonlemez. Bécs. 12:30: Schick-zenekar. 14:45: Volpi-lemez. — 16:15: Francia lecke. 16:40: Drda zeneszerző műveiből. 20:25: Wagner: A Rajna kincse című operája a bécsi állami Operaházból. 23:20: Rohn tánczenekar a Palmhof-kávéházból, Sternau Viktor és Vitt Hella énekével. Belgrád. 12: Gramofon. 12:20: Gramofon. 13: Rádiózenekar. 16: Gramofon. — 17: Radics Divna népdalokat énekel. 17:30: Rádiózenekar. 20: A Tosca gramofonon. Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Rádiózenekar. — Lipcse. 13: Katonazene lemezek. 22:15: A Jenai Férfi-társaság hangversenye. 23:30: Nagy takarodó Bautzenből. Majd éjfélig tánczene Berlinből. — Milano. 18:10: Gramofon. 21:45: A rendőrzenekar hangversenye. 23: Könnyű zene. Utána: Tánczene. — Róma. 21:30: Verdi: Otello című 4 felvonásos operája. — Svájc Aleman adó. 13: Gramofon. 14:45: A zeneirodalom új művei. 15:15: Gramofon. 18: Harmonika-trió. 20: Zürichi hangrangsó. 22:35: A berni városi zenekar hangversenye.

23:15: Tánczene. — Varsó. 13:20: Gramofon. 19: Könnyű- és tánczene. 20:30: A Rajna kincse Wienből. — 23:05: Rabocwicz S. zongoraművész Chopin-darabokat játszik.

VASÁRNAP, JUNIUS 11.

Bucuresti. 12: Déli zene. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Marzu-zenekar. 19:15: Marzu-zenekar. — 20:20: Gramofon. 21: Operett. — Budapest I. 10:15: Hírek. 11: Róm. kath. Istenisztelet. 12:15: Evangélikus Istenisztelet. Majd: Budapesti Hangversenyzenekar. — 3: Odeon gramofonlemez. 4:45: „Mi a jamboree”. Vitéz Faragó Ede előadása. 5:15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Ringó Jancsi és cigányzenekara. — 6:30: A Mount-Everest átrepülése. 7: Szabadtéri ünnepi játék a tatatóvárosi gróf Esterházy-parkból. 8:05: Sporteredmények. 8:20: „A házias fiatalember kalandjai”. Aszlányi Károly elbeszélése. 8:55: Ünnepi szabadtéri hangverseny a pécsi székesegyház előtt. — Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-étteremből. 12:10: Mándits-jazz az Angol-parkból. Budapest II. 4-4:35: Polydor-Brunswick gramofonlemez. Bécs. 9:25: Gramofon. 11: Daxspurger Lajos játéka a Bruckner-organán. 12:40: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 13:55-15: Wacek-zenekar. 17:25: Egy öreg bécsi ember álma. Skurawy egybeállítás, közreműködik: Kern szoprán, Lenz és Scheinbauer (duettisták), Wesely citera, a Wichard-népzenei egyes és a Holzer-zenekar. 19:35: Wagner: Walkür című zenedrámája. — Belgrád. 12: Gramofon. 12:20: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 14: Gramofon. 16: Munkászenekar. — 21: Ninkovics-Grosano énekesnő délszláv dalokat ad elő. 22: Gárdazenekar. 23:30: Cigányzene. — Breslau. 7:30: Kikötői zene Brémából. 9:15: Orgonaverseny. 13: Katonazene. 16:30: Knittel Herbert: Politikai csevegés Magyarországról. 17: Egyesített katonazenekarok. — Leipzig. 12:30: Bach-kantáté. 13: Könnyű zene. 15:30: Sommer: Fantasztikus képek (fuvósötös). 16:30: Felső-sziléziai népdalok. 19: Teazene. 23:05: Strauss József. hangverseny, utána könnyű zene. — Milano. 12: Istenisztelet Firenzéből. 13:30: Vegyes zene. 14:30: Könnyű zene. 17-19:15: Vegyes hangverseny. 20:10: Gramofon. 21:30: Zandonai: Az ekebui gavalérok című 4 felvonásos operája. — Prága. 8: Karlsbad fürdőzenekar. 10:35: Az Ondrzsicek-négyes. 18:30: Gramofon. — Róma. 13:30: Vegyes zene. 14:30: Rádiózenekar. 17-19:15: Rádiózenekar. 21:45: Strauss O.: Varázskeringő című operettje. — Svájc Aleman adó. 11:45: Kamarazene. 13: Rádiózenekar. 18: Brahms-zene. — 21:30: Rádiózenekar. — Varsó. 13:15: Könnyű zene. 16:05: Zene. 18:15: Könnyű zene szopránokkal. 23: Tánczene. 23:25-45: Tánczene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

„OLLA“
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkoplag ellenőrizve
a lehető legnagyobbat garanciát nyújtja.

Ugyolyon az „OLLA“ névvel!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legcsebbe hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

LEÁNYÁT FÉLTŐ ANYA:

Nyugodtan elmehet leányával és megnézhetik az Asszonyok veszedelme — Asszonyok öröme filmet. Csak hasznos lehet leányának is, amit a film bemutat. 817

ALKALMAZÁS.

MINDENES leány jóbizonyítvánnyal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2163

Perfect főző-mindenes

jóbizonyítványokkal, 15-re állást keres. Cím: Bego Rózi, Bohus-palota, 8. kapu, III. 2188

LAKÁS.

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

STR. VULCAN (v. Kazinczy-utca) 4., Nachtnébet-házban 5 szoba és mellékhelyiségekből álló, ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas lakás, f. evi november 1-től kezdve kiadó. Felvilágosítást nyújt a háztulajdonos Str. Cosbuc (v. Wesselényi-utca) 12. szám. 2160

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Egy uri lakás,

mely áll 9 szobából, november 1-re kiadó esetleg 2 részre osztható, esetleg 2 rokonnak megfelelően. 2168

Bővebbet Str. Closca 14. a házmesternél.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MEGVÉTELRE keresek két barna bőr klubfotelit, cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2185

MOTORKERÉKPÁR AIS 19-9. o'dalkocsival, eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2184

PIANINO, jó gyártmányú herbe ke este-tik. Weisz gyógyszerész, P. A. Janu (Szabadság-ter). 2179

GYERMEKKOCSI, fali vitrinek, ebédli, háló, uriszoba szalonberendezések, garderober szekrény, perzsa és gyári szőnyegek, komódok, Biedermayer-szalon, szobrok, ezüst girandok, festmények, zongorák, hegedűk, fogorvosi és fogtechnikai felszerelések, antik kredenc, virágállványok arany és ezüst karórák, eladók, SALGÓNÉ bizom fizet Str. Horia (Széchenyi-ut.) 1. Neuman-palota. 1000

SÜRGŐSN KERESSEK ezüst tárgyakat, keleti és helyben készített perzsa szőnyegeket, gyári ebédli és futószőnyegeket, modern háló- és ebédli-berendezéseket, vitrin és vitrintárgyakat, orvosi műszerekrényt, márkás festményeket, fűle asztalterítőket, szőkeke, bőrdöndőket stb. SALGÓNÉ bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1., Neuman-palota. 1000

Árverési hirdetmény

Sirián (Világoson) Junius 12-én hétfőn délelőtt 11 órakor

b'rói árverés lesz,

amelyen összesen 91.000 leire becsült ingóságok köztük egy zongora és szoba-butorok kerülnek eladásra. 2186

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-ter sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LEGOLCSÓBB BEVASÁRLÁSI FORRÁS A COMISIO BIZ ÜZLET. hol legnagyobb választékban vannak. Hálószo bák 3500 lejtől, ebédli 6000 lejtől, ebédli kredenc 1800 lejtől, uri szobák iroda berendezések, modern konyha kredenc 850, granitúra 1000 lejtől, réz-ágyak, rugany és párna matracok, sodronyok, zongorák. 0-ás és 2-es kaszák, Singer varrógépek, vaságyak, valódi és belöldi perzsa szőnyegek, légszűrő nyek, festmények, porcellánok és más dísz tárgyak. — Ezüstöt, aranyat, briliántot a legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi Zalogház folyósítja. Az évi kamat csak 18 százalék, az eddigi 24 százalék helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizessen seholy többet 18 százaléknál „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett.